

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií, Katedra ruských a východoevropských studií

Jaroslav Apolenář

**Polsko-maďarské přátelství v současném
polském tisku**

Bakalářská práce

Praha 2011

Autor práce: **Jaroslav Apolenář**

Vedoucí práce: **Doc. PhDr. Jiří Vykoukal, CSc.**

Rok obhajoby: **2011**

Bibliografický záznam

APOLENÁŘ, J. *Polsko-maďarské přátelství v současném polském tisku*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií, Katedra ruských a východoevropských studií, 2011. 84 s. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Jiří Vykoukal, CSc.

Abstrakt

Bakalářská práce *Polsko-maďarské přátelství v současném polském tisku* pojednává o polsko-maďarském přátelství, fenoménu tradičně dobrých vztahů mezi oběma národy, ve vybraných titulech (*Gazeta Wyborcza*, *Polityka*, *Rzeczpospolita* a *Wprost*) současného polského tisku. Nejprve dochází k představení fenoménu polsko-maďarského přátelství a relevantní situace týkající se současného polského tisku, především ideologických a vlastnických faktorů. Následně jsou provedeny frekvenční analýzy slov a kvalitativní obsahové analýzy korpusů sestávajících ze článků věnujících se maďarské a polsko-maďarské historii a vrcholu finanční krize roku 2008, přičemž jsou analyzovány jednotlivé deníky zvlášť, skupiny deníků (liberální a konzervativní) a všechny tituly jako celek. Závěrem dochází k syntéze výsledků z dílčích analýz a zodpovězení výzkumné otázky, zda se polsko-maďarské přátelství v polském tisku opravdu projevuje a zda je tomu tak více v konzervativní skupině tisku.

Abstract

The bachelor thesis *Polish-Hungarian Friendship in the Contemporary Polish Press* deals with the Polish-Hungarian friendship, the phenomenon of traditionally good mutual relations between the two nations, in selected Polish press periodicals (*Gazeta Wyborcza*, *Polityka*, *Rzeczpospolita* and *Wprost*). Firstly, the phenomenon of the Polish-Hungarian friendship and the relevant situation concerning the contemporary Polish press (especially the ideological and ownership factors) are introduced. Consequently, word frequency analyses and qualitative content analyses of the corpora comprising of articles concerning the Hungarian and Polish-Hungarian history and the peak of financial crisis in Hungary in 2008 are conducted; the individual periodicals are analysed, as well as the groups of titles (liberal and conservative) and all the periodicals as a whole. Lastly, a synthesis of the analyses' results is conducted and the research

question, whether any signs of the Polish-Hungarian friendship can really be found in the Polish press and whether they are more significant in the conservative group of periodicals, is answered.

Klíčová slova

Gazeta Wyborcza, mediální analýza, obsahová analýza, Polityka, polsko-maďarské přátelství, polský tisk, Rzeczpospolita, Wprost

Keywords

Content analysis, media analysis, Polityka, Polish-Hungarian friendship, Polish press, Polityka, Rzeczpospolita, Wprost

Rozsah práce: 78 498 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely výzkumu a studia.

V Praze dne 20. 5. 2011

Jaroslav Apolenář

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Doc. PhDr. Jiří Vykoukalovi, CSc., za jeho konstruktivní kritiku a podnětné připomínky.

Obsah

1. ÚVOD	8
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED	9
2.1 POLSKO-MAĎARSKÉ PŘÁTELSTVÍ.....	9
2.2 SOUČASNÝ POLSKÝ TISK.....	13
2.3 DOSAVADNÍ PŘÍSTUP K ANALÝZE PROBLEMATIKY.....	16
2.4 MEDIÁLNÍ ANALÝZA.....	17
3. METODOLOGIE PRÁCE	22
3.1 FORMULACE VÝZKUMNÉ OTÁZKY.....	22
3.2 POSTUP ŘEŠENÍ PRÁCE.....	22
3.3 STANOVENÍ KATEGORIÍ PRO KVALITATIVNÍ OBSAHOVOU ANALÝZU.....	25
3.4 ODKAZOVÁNÍ NA ZDROJE.....	26
4. MAĎARSKÁ A POLSKO-MAĎARSKÁ HISTORIE	27
4.1 FREKVENČNÍ ANALÝZA.....	29
<i>Přehled dat</i>	29
<i>Diskuze dat</i>	30
4.2 KVALITATIVNÍ OBSAHOVÁ ANALÝZA.....	32
<i>Přehled dat</i>	32
<i>Komentář a diskuze dat</i>	35
4.3 DISKUZE OBOU ANALÝZ.....	40
5. FINANČNÍ KRIZE	43
5.1 FREKVENČNÍ ANALÝZA.....	45
<i>Přehled dat</i>	45
<i>Diskuze dat</i>	47
5.2 KVALITATIVNÍ OBSAHOVÁ ANALÝZA.....	48
<i>Přehled dat</i>	48
<i>Komentář a diskuze dat</i>	51
5.3 DISKUZE OBOU ANALÝZ.....	56
6. FINÁLNÍ DISKUZE	58
7. ZÁVĚR	59
SUMMARY	60
POUŽITÁ LITERATURA	61

1. Úvod

I když jsou středoevropské státy v současné době společně součástí mnoha integračních skupení, v nichž si jsou rovnocennými partnery, jsou tu rovněž různé historické stereotypy týkající se nadstandardních vztahů dvou národů, na něž se i dnes mnozí v regionu odvolávají. Českému čtenáři je zřejmě nejznámější ten o „bratrech“ Čechů a Slováků. Ti však zdaleka nejsou sami, například v rámci Visegrádu nalezneme období vzájemné náklonnosti u „bratřanců“ a „přátel“ (podle toho, z jakého jazyka vycházíme) Poláků a Maďarů.

Prozkoumání toho, zda se polsko-maďarská přízeň projevuje i v dnešní době, a to konkrétně na straně Poláků, považuje autor za přínosné nejen kvůli (znovu)objevení případného nadstandardního vztahu obyvatel Polska k Maďarům, ale i vzhledem k možnému srovnání (jež už nebude náplní práce, její závěry by mu však mohly posloužit) pohledu Poláků na Maďary s místy možná problematickým vztahem Čechů k Maďarům ovlivněným kupříkladu československou minulostí.

Projevy polsko-maďarského přátelství budeme sledovat ve vybraném polském tisku (v denících *Rzeczpospolita* a *Gazeta Wyborcza* a týdenících *Wprost* a *Polityka*, odůvodnění viz dále), a to z důvodu, že tisk do určité míry ovlivňuje a zároveň odráží mínění veřejnosti, ale také proto, že vybrané téma doposud víceméně nebylo v rámci současného polského tisku zpracováno. Pro další zdůvodnění výběru lze uvést například zmiňování Slovenska a srovnávání se s ním v českých médiích.

Cílem práce tak bude zjistit, zda se v dnešní době v polském tisku projevuje fenomén polsko-maďarského přátelství. K upřesnění výzkumné otázky dojde v metodologické části na základě přehledu současného poznání.

2. Literární přehled

V této kapitole dojde k představení vybraných částí literatury důležitých pro řešení práce. Nejprve představíme samotný koncept polsko-maďarského přátelství (čehož dále využijeme při stanovení kritérií pro mediální analýzu), poté zmíníme některé fakty týkající se polského tisku, jež by mohly mít dopad na zkoumanou problematiku, pak se budeme věnovat postupu, jaký jiní autoři zvolili při řešení podobné problematiky, s čímž souvisí závěrečné bližší představení některých metod analýzy tisku a vyjasnění důležitých pojmů.

2.1 Polsko-maďarské přátelství

Fenomén nadstandardních polsko-maďarských vztahů můžeme vysledovat už ve středověku. Zpočátku se jednalo například o společnou intervenci proti Kyjevské Rusi a pokus vytvořit v Haliči království spravované polsko-maďarskou dynastií na počátku třináctého století,¹ ale hlavně šlo o spojení skrze společného panovníka,² s nímž souvisí aspekt společných historických událostí, jenž bývá polsko-maďarskému vztahu připisován.³

Za významné období je považována první personální unie mezi Poláky a Maďary (1370–1382), kdy byl panovníkem Ludvík I. (v Polsku často označovaný jako *Ludwik Węgierski*, Ludvík Uherský, vidíme tedy, že na rozdíl od češtiny a slovenštiny jsou Uhry a Maďarsko nazývány stejně, je zde principiální, nikoliv však etymologická, podobnost slova *Węgry* s maďarským *Magyarország*), který roku 1374 zavedl tzv. Košická privilegia omezující moc panovníka. Právě díky těmto privilegiím bývá někdy první polsko-maďarská personální unie označována za místo, kde docházelo k největšímu rozvoji občanských práv v Evropě.⁴ Jedna z dalších personálních unií vznikla roku 1440 korunovací polského panovníka Vladislava III. Jagellonského uherským králem. Během ní Vladislav III. společně s transylvánským palatinem Hunádym podnikli vítěznou křížovou výpravu na Balkán proti Turkům, jimi nabízené příměří však Vladislav odmítl, načež byl roku 1444 při další křížové výpravě v bitvě

¹ HALECKI, O. *Borderlands of Western Civilization : A History of East Central Europe*. 2nd ed. Safety Harbor : Simon Publications, 1980. 548 s. ISBN 978-0-9665734-8-X. s. 75.

² JOSIKA-HERCZEG, I. *Hungary After a Thousand Years*. Safety Harbor : Simon Publications, 2000. 332 s. ISBN 978-0-966574-5-5. s. 68.

³ SEKULA, A. *Polónia és más mesék*. Budapest : Ludwig Museum, 2010. 26 s. s. 7.

⁴ POGONOWSKI, I. C. *Pierwsza demokracja*. New York : Hippocrene Books, 2010. 96 s. ISBN 978-0-781812003. s. 23–24.

u Varny zabit a zmiňovaná polsko-maďarská unie zanikla.⁵ Zmiňme ještě unii, jež vznikla v roce 1490, kdy byl Vladislav II. Jagellonský korunován uherským králem, po dobu jejího trvání žili Poláci a Maďaři ve společném státě sahajícím od Baltu až k Černému moři a Jadranu.⁶

V dalších letech došlo ke všeobecně známým dělením Polska i Maďarska, přičemž se osudy obou národů opět protínaly, například v protiturecké kampani na konci sedmnáctého století v Maďarsku, na níž se podílel slavný polský generál Sobieski.⁷ Koncem století osmnáctého pak Habsburkové na základě historických práv maďarských králů nárokovali Halič a Volyni, což mělo za následek, že Rakousko obklopilo maďarská území i ze severu a na pomyslné „hranici“ se začaly stýkat, a poté i vzájemně spolupracovat, polské a maďarské nacionalistické síly.⁸

V období těchto událostí se objevují známá hesla vyjadřující polsko-maďarskou přízeň, dnes jsou zřejmě nejpopulárnější rčení začínající *Polak, Węgier dwa bratanki, i do szabli, i do szklanki...*, Polák, Maďar, dva bratrance, ve zbrani i v pití, případně maďarské obdoby začínající *Lengyel, Magyar, két jó barát...*, Polák, Maďar, dva dobří přátelé..., nicméně se nejedná o zdaleka jediná taková hesla, jiné verze nejen že prohazují pořadí národů, ale i vybízí k osedlání koně a boji, případně poukazují na politickou a intelektuální spřízněnost obou národů.⁹

Devatenácté století přineslo další polsko-maďarské prolínání. Uvést lze kupříkladu polské vojévůdce v souvislosti s maďarskou válkou za nezávislost. Polák Henryk Dembiński byl dokonce po určitý čas vrchním velitelem maďarské armády, nicméně více proslul generál Józef Bem, který se zviditelnil například při obraně Transylvánie. Nutno podotknout, že právě možnost inspirace Poláků Maďary byla jedním z důvodů následné ruské pomoci Rakousku.¹⁰ Vzájemné propojení ovšem nebylo jen na poli vojenském, kupříkladu mladého Józsefa Eötvöse k maďarskému

⁵ HALECKI, O. *Borderlands of Western Civilization : A History of East Central Europe*. 2nd ed. Safety Harbor : Simon Publications, 1980. 548 s. ISBN 978-0-9665734-8-X. s. 152–154.

⁶ POGONOWSKI, I. C. *Pierwsza demokracja*. New York : Hippocrene Books, 2010. 96 s. ISBN 978-0-781812003. s. 36.

⁷ HALECKI, O. *Borderlands of Western Civilization : A History of East Central Europe*. 2nd ed. Safety Harbor : Simon Publications, 1980. 548 s. ISBN 978-0-9665734-8-X. s. 249–250.

⁸ *ibidem*. 287.

⁹ CZAJKOWSKI, M. *Dziwne życia Polaków i Polek*. Lipsk : F. A. Brockhaus, 1865. 256 s. s. 83, 156, 193.

¹⁰ HALECKI, O. *Borderlands of Western Civilization : A History of East Central Europe*. 2nd ed. Safety Harbor : Simon Publications, 1980. 548 s. ISBN 978-0-9665734-8-X. s. 350.

nacionalismu přivedl jeho učitel József Pruzsinszki, původem Polák (viz pomad'arštěné jméno).¹¹

V meziválečném období se hovoří o polsko-maďarském přátelství jako o přízni dvou států ovlivněných (do velké míry katolickým, a to i navzdory snahám Pilsudského v Polsku) nacionalismem, které nesdílely společnou hranici, ale zároveň o ni (zejména polská strana) na úkor Československa usilovaly. Samotné polsko-maďarské přátelství pak podle některých autorů vedle sporu o Těšínsko přispívalo ke špatným československo-polským vztahům.¹²

K další aktivizaci polsko-maďarských vztahů došlo v souvislosti s událostmi ohledně anšlusu Rakouska, kdy se měly podle Beckova návrhu oba státy (společně s Bělehradem) podílet na společné protiváze proti německému tlaku po očekávaném anšlusu. Následná polsko-maďarská jednání pak doprovázelo velmi vřelé přijetí Horthyho ve Varšavě.¹³ Jednání sice nebyla zcela úspěšná, ukázaly se jisté rozpory ohledně přístupu k Německu (Maďaři byli poněkud vřelejší) a do hry začala vstupovat Itálie,¹⁴ nicméně snahy o společnou hranici ještě vzrostly v roce 1938 kvůli vidině Československa jako německého satelitu.¹⁵ Svého cíle oba státy nakonec dosáhly, ovšem strategický význam sdílené hranice byl omezený.¹⁶ Na sklonku války pak Maďarsko odmítlo za jakýchkoliv okolností spolupracovat s Německem proti Polsku (a to ani výměnou za území), což se setkalo s pozitivním ohlasem na polské straně,¹⁷ načež byla polsko-maďarská přízeň kritizována Německem a Slovenskem jako společné praktiky vykořisťování vládnoucích magnátů, v literatuře se však můžeme setkat s názorem, že se i v té době jednalo o přátelství napříč všemi vrstvami společnosti, které se zakládalo mimo jiné na reakci vůči častému německému a ruskému útlu.¹⁸

Během komunistické éry je významný rok 1956, kdy v obou zemích došlo k pokusům o určité uvolnění poměrů a omezení komunistického mocenského

¹¹ VARDY, S. B. *Baron Joseph Eötvös : A Literary Biography*. New York : Columbia University Press, 1987. 189 s. ISBN 978-0-88033-111-9. s. 18.

¹² MARTON, P. *A Central/Eastern European international society?* [online]. Torino : SGIR, 2007 [cit. 2011-03-20]. 38 s. Dostupné z WWW: <<http://turin.sgir.eu/uploads/Marton-file.pdf>>. s. 19–20.

¹³ RUPPRECHT, P. *The Image of Hungary's International Position in American Foreign Policymaking, 1937–1947*. Ann Arbor : UMI, 1994. 469 s. s. 92–94.

¹⁴ *ibidem*. 94–95.

¹⁵ *Ibidem*, 142.

¹⁶ *Ibidem*. 187.

¹⁷ *ibidem*. 203–204.

¹⁸ *ibidem*. 214.

monopolu.¹⁹ Po maďarských událostech října 1956 a následné intervenci sovětských vojsk se v Polsku vzedmula vlna solidarity týkající se jak reformních kroků, tak sovětské intervence.²⁰ S výše uvedenými událostmi souvisí fenomén tzv. varšavského expresu, jenž spočívá v podobnosti vývoje v obou zemích (respektive objevení se podobného vývoje v jedné ze zemí poté, co nastane v té druhé), jako příklad ze současné doby lze uvést situaci ohledně výrazného úpadku postkomunistické levice v Polsku, jenž někteří autoři přirovnávají k situaci MSZP (*Magyar Szocialista Párt*, Maďarská socialistická strana) v roce 2010.²¹

Z událostí posledních let ještě uvedme některé projevy zájmu a přízně u vrcholných politiků. Třeba Viktor Orbán na sklonku svého studia publikoval práci o opozičních hnutích v Polsku na začátku osmdesátých let²² a jeho vztah k polskému prezidentu Lechu Kaczyńskému a Polsku vyjadřuje jím psaný kondolenční dopis po smolenském neštěstí. L. Kaczyński je zde představován jako nenahraditelný spolubojovník a Poláci jako přátelé, bratři a strategičtí partneři, kterým přislubuje to, že se na Maďary budou moci vždy spolehnout a vztahy obou zemí se budou dále prohlubovat. Dále V. Orbán vyzdvihuje památník obětem Katyně v Budapešti.²³ Závěrem dodejme, že roku 2007 byl oběma národními parlamenty stanoven 23. březen jako den polsko-maďarského přátelství²⁴ a Viktor Orbán na svoji první zahraniční cestu po volbách roku 2010 jel do Polska.²⁵

Na základě předchozích odstavců můžeme tvrdit, že polsko-maďarské přátelství je fenoménem, který můžeme vysledovat nejen v rámci mnoha období, ale i vrstev společnosti. Poláci a Maďaři spolu zažili výrazně pozitivní období i těžké momenty, mír ve společném státě i boj proti společnému nepříteli, jejich vztah tak můžeme vymezit pozitivně i negativně, ofenzivně i defenzivně, mírově i vojensky. Tato sekce nejen

¹⁹ TISMANEANU, V. The Blow Struck in Hungary, 1956. *Chicago Tribune*. 1986, Oct 25, s. 11. ISSN 1085-6706.

²⁰ ACHREMCZYK, S. Polak – Węgier dwa bratanki. *Wiadomości uniwersyteckie UWM*. 2007, Nr 8, s. 16–17. s. 17.

²¹ Policy Solutions. Rumours about the death of MSZP are greatly exaggerated. *Hungarian Politics In-Depth* [online]. 2010, Week 44, [cit. 2011-03-27]. s. 1–4. Dostupný z WWW: <http://www.policysolutions.hu/userfiles/elemezsek/Hungarian%20Politics%20In-Depth_Week44.pdf>. s. 3.

²² viz FELLEGI, T. L.; ORBÁN, V. Új hegemonia - Ellenzéki mozgalmak Lengyelországban 1980-81. *Századvég*. 1987, s. 3. ISSN 0237-5206.

²³ ORBÁN, V. *Orbán Viktor részvénytílvánítása* [online]. 2010 [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW: <http://orbanviktork.hu/cikk/orban_viktor_reszvetnyilvanitasa>.

²⁴ Polská republika. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 marca 2007 r. w sprawie ustanowienia dnia 23 marca Dniem Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. In *Monitor Polski*. 2007, poz. 225, nr 19, s. 679.

²⁵ ZUCHOWICZ, K. Węgrzy liczą na Polskę. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8638, s. A-012. ISSN 0208-9130.

ukazuje, že má smysl fenomén polsko-maďarského vztahu zkoumat, ale vyjdeme z ní i při stanovování kategorií v metodologické části práce.

2.2 *Současný polský tisk*

Pro účely řešení této práce představíme dosavadní závěry vybraných autorů o vnímání Maďarska v současném polském tisku, přístupu polského tisku k problematice národů a historie (s přihlédnutím k dimenzím polsko-maďarského přátelství) a na závěr se zaměříme na ideologické, vlastnické a personální otázky týkající se analyzovaných periodik a související se zkoumanou problematikou.

Vzhledem k malému pokrytí zkoumaného tématu v literatuře se autorovi podařilo nalézt závěry o něm pouze jako část práce věnující se jiné problematice. T. Zasepa tak poukazuje na problémy polského tisku s nezaujatým psaním o ožehavých otázkách zahrnujících Maďary (jako příklad jsou použity slovensko-maďarské vztahy) právě kvůli tradičním polsko-maďarským vazbám.²⁶ Tento argument nepřímo posiluje i pohled do odborných periodik (analýza tisku bude předmětem vlastní práce), kupříkladu G. Pakowski přisuzuje vznik nedávných problémů ve slovensko-maďarských vztazích SNS, jež je jediným zmíněným subjektem, který je označen za extrémistický, maďarští extrémisté zmíněni nejsou.²⁷

Co se týče národní a historické problematiky, poukazuje se na pro polský tisk silné národní cítění,²⁸ jež se projevuje i v důrazu na vymezování se Poláků v rámci zažitých stereotypů,²⁹ navíc je zmiňován mýtus polského tisku jako „*rytíře na bílém koni*“, kdy v rámci komunistické éry opoziční tisk sehrával důležitou roli bojovníka proti společnému nepříteli a plnil funkce spojené s normativní politikou, což mu mělo vydržet dodnes,³⁰ dále zaznívají i hlasy z polské novinářské obce o tom, že nezávislost novináře je informování o tom, o čem je přesvědčen,³¹ což by mohlo posílit normativní snahy polského tisku.

²⁶ ZASEPA, T. *Obraz Slovenska v polskej tlači v rokoch 1990–2007. Otázky žurnalistiky*. 2008, č. 1–2, s. 39–45. ISSN 0322-7049. s. 6.

²⁷ PAKOWSKI, G. *Węgry. Europa Środkowo-Wschodnia*. 2008, nr XVIII, s. 399–414. ISSN 1231-7160. s. 410.

²⁸ KOPPER, G. *Transformacja systemu medialnego w Polsce*. In KOPPER, G; RUTKIEWICZ, I; SCHLIEP, K. *Media i dziennikarstwo w Polsce 1989-1995*. Krakow : Ośrodek Badań Prasoznawczych Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1996. s. 234–244. ISBN 978-8390211807. s. 243.

²⁹ HOROLETS, A. *The relations between parties and media in Poland*. Essex : University of Essex, 2003. 21 s. s. 3.

³⁰ *ibidem*. s. 5, 11.

³¹ MOCEK, S. *Niezależność dziennikarstwa w Polsce: szanse i zagrożenia*. In MOCEK, S. *Dziennikarstwo, media, społeczeństwo*. Warszawa : Instytut Studiów Politycznych PAN, 2005. s. 273–303. ISBN 978-83-88490-71-0. s. 281.

Z hlediska ideologických, vlastnických a personálních otázek budeme postupovat podle čtenosti jednotlivých titulů. *Gazeta Wyborcza*, nejčtenější polský „seriózní“ deník³² (autor práce považuje *Fakt* a *Super Express* za spíše bulvární) je považována za liberální³³ až levicové³⁴ periodikum, jež je nuceno balancovat mezi svými liberálními sklony a polským patriotismem. Šéfredaktor *Gazety* Adam Michnik, historik a bývalý politický vězeň komunismu, varoval před morálním absolutismem, utopismem a etickou přísností, které podle něj už nejsou v době demokracie potřeba. A. Michnik bývá rovněž kritizován některými sektory pravice³⁵ a vzhledem k našemu tématu stojí za zmínku jeho vystupování proti novému maďarskému mediálnímu zákonu.³⁶ Vlastníkem *Gazety* je akciová společnost Agora, jež je významným převážně domácím subjektem na polské mediální scéně.³⁷

Druhým nejčtenějším „seriózním“ deníkem je *Rzeczpospolita*³⁸, která byla tradičně považována za relativně neutrální liberálně-konzervativní deník, nicméně od poloviny roku 2006 se po dohodě nového majoritního akcionáře, firmy Mecom Group, začala výrazněji klonit k PiS, což reflektovala i změna ve vedení, šéfredaktorem se stal Paweł Lisicki.³⁹ *Rzeczpospolita* patří pod společnost s ručením omezením Presspublica, jejímž majoritním vlastníkem je již zmiňovaný britský fond Mecom.⁴⁰ Co se týče citovanosti, *Rzeczpospolita* je s výraznějším odstupem jak nejcitovanějším polským tištěným periodikem, tak médiem vůbec. V obou žebříčcích se na druhém místě nachází *Gazeta Wyborcza*.⁴¹

³² Press. *Wyniki sprzedaży dzienników ogólnopolskich w 2010 roku* [online]. 2011 [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.press.pl/newsy/pokaz.php?id=25173>>.

³³ MARYNIAK, A. *From patriotism to plurality* [online]. Wien : Eurozine, 2009 [cit. 2011-03-27]. 7 s. Dostupné z WWW: <<http://www.eurozine.com/pdf/2009-03-20-maryniak-en.pdf>>. s. 4.

³⁴ FILAS, R; PLANETA, P. Media in Poland and Public Course. In CZEPEK, A; HELLWIG, M; NOWAK, E. *Press Freedom and Pluralism in Europe : Concepts and Conceptions*. Bristol : Intellect, 2009. s. 141–163. ISBN 978-1841502434. s. 143.

³⁵ MARYNIAK, A. *From patriotism to plurality* [online]. Wien : Eurozine, 2009 [cit. 2011-03-27]. 7 s. Dostupné z WWW: <<http://www.eurozine.com/pdf/2009-03-20-maryniak-en.pdf>>. s. 4.

³⁶ VÖRÖS, K. T; PAWLICKI, J. Węrzy: Dziękujemy Adamowi Michnikowi. *Gazeta Wyborcza*. 2010, nr 301, s. 2. ISSN 0860-908X.

³⁷ MARYNIAK, A. *From patriotism to plurality* [online]. Wien : Eurozine, 2009 [cit. 2011-03-27]. 7 s. Dostupné z WWW: <<http://www.eurozine.com/pdf/2009-03-20-maryniak-en.pdf>>. s. 2.

³⁸ Press. *Wyniki sprzedaży dzienników ogólnopolskich w 2010 roku* [online]. 2011 [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.press.pl/newsy/pokaz.php?id=25173>>.

³⁹ FILAS, R; PLANETA, P. Media in Poland and Public Course. In CZEPEK, A; HELLWIG, M; NOWAK, E. *Press Freedom and Pluralism in Europe : Concepts and Conceptions*. Bristol : Intellect, 2009. s. 141–163. ISBN 978-1841502434. s. 143.

⁴⁰ Presspublica. *Presspublica* [online]. 2011 [cit. 2011-03-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.rp.pl/temat/87176.html>>.

⁴¹ Instytut Monitorowania Mediów. *Najbardziej opiniotwórcze polskie media w 2010 roku*. Warszawa : Instytut Monitorowania Mediów, 2010. 20 s. s. 9, 10.

U dalších „seriózních“ deníků je již čtenost výrazně menší, pod sto tisíc výtisků denně, stotisícové hranici se ještě blíží *Dziennik Gazeta Prawna*,⁴² ale kvůli většímu důrazu na právní problematiku jej nebudeme dále uvažovat.

Na poli politických (názorových) týdeníků je sice nejčtenějším titulem *Angora*,⁴³ nicméně vzhledem k tomu, že se jedná o týdeník přehledový, jenž přejímá většinu zpráv z jiných zdrojů (vlastní tvorba tvoří pouze pětinu článků),⁴⁴ nebudeme tento titul zohledňovat. Druhým týdeníkem je podle čtenosti týdeník *Polityka*,⁴⁵ titul označovaný jako liberální a progresivní,⁴⁶ jeho redaktori se podílejí na některých projektech společně s redaktory *Gazety Wyborczej* (například komentáře pro rozhlasovou stanicí Radio Tok). Zajímavostí je, že firma, pod níž deník spadá, má formu družstva.⁴⁷

Za *Politykou* se v pořadí čtenosti nacházejí týdeníky *Newsweek Polska* a *Wprost* (ten nepatrně zaostává za *Newsweekem*),⁴⁸ jež s ní podle některých autorů tvoří skupinu hlavních aktérů v oblasti politických týdeníků.⁴⁹ Z důvodu omezeného rozsahu práce, větší názorové profilaci *Wprost* (viz dále) oproti *Newsweeku*, který se snaží zaujmout středovou pozici mezi *Wprostem* a *Politykou*⁵⁰ a má očividné vazby na zahraničí, ale hlavně faktu, že *Wprost* je citovanějším týdeníkem než *Newsweek* (a nejcitovanějším týdeníkem vůbec),⁵¹ budeme dále uvažovat jen *Wprost*. Ten je považován za nejkonzervativnější týdeník z výše uvedené trojice a mísí se v něm neokonzervativní, neoliberalní a nacionalistické prvky.⁵² Vlastníkem *Wprost* je akciová společnost Platforma Mediowa Point Group,⁵³ jejímž majoritním akcionářem je její zakladatel⁵⁴ Polák Lisiecki.⁵⁵

⁴² Press. *Wyniki sprzedaży dzienników ogólnopolskich w 2010 roku* [online]. 2011 [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.press.pl/newsy/pokaz.php?id=25173>>.

⁴³ Support Media. *Prezentacja Angora*. Warszawa : Support Media, 2010. 16 s. s. 4–5.

⁴⁴ *ibidem*, s. 3.

⁴⁵ *ibidem*. s. 4–5.

⁴⁶ GRAFF, A. The Land of Real Men and Real Women: Gender. *The Journal of the International Institute*. 2007, Fall 2007, s. 10–11. ISSN 1074-9055. s. 10–11.

⁴⁷ *Polityka*. *Redakcja Polityki* [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.polityka.pl/opolityce/1500087,1,redakcja-polityki.read>>.

⁴⁸ Support Media. *Prezentacja Angora*. Warszawa : Support Media, 2010. 16 s. 4–5.

⁴⁹ FILAS, R; PLANETA, P. Media in Poland and Public Course. In CZEPEK, A; HELLWIG, M; NOWAK, E. *Press Freedom and Pluralism in Europe : Concepts and Conceptions*. Bristol : Intellect, 2009. s. 141–163. ISBN 978-1841502434. s. 147.

⁵⁰ GRAFF, A. The Land of Real Men and Real Women: Gender. *The Journal of the International Institute*. 2007, Fall 2007, s. 10–11. ISSN 1074-9055. s. 10.

⁵¹ Instytut Monitorowania Mediów. *Najbardziej opinotwórcze polskie media w 2010 roku*. Warszawa : Instytut Monitorowania Mediów, 2010. 20 s. s. 9, 10.

⁵² GRAFF, A. The Land of Real Men and Real Women: Gender. *The Journal of the International Institute*. 2007, Fall 2007, s. 10–11. ISSN 1074-9055. s. 10–11.

⁵³ AWR *Wprost*. *Informacje o AWR Wprost* [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostupné z WWW: <http://www.wprost.pl/o_firmie/>.

V této sekci jsme zjistili, že se na základě zjištění jiných autorů můžeme domnívat, že náhled na Maďary i polsko-maďarské přátelství bude v polském tisku pozitivní. Dále jsme představili vybrané tituly polského tisku, které lze rozdělit do „konzervativní“ skupiny sestávající z *Rzeczpospolite* a *Wprost*, u nichž je možné, že zde budou projevy polsko-maďarského přátelství výraznější, a to jak kvůli samotnému ideologickému zařazení, tak obecným tendencím polského tisku (které nejsou potlačovány, viz pasáž o A. Michnikovi), navázání *Rzeczpospolite* na PiS, u něhož můžeme nalézt vazby na V. Orbána a potažmo Fidesz, nebo převážně polskému vlastnictví *Wprost*, a „liberální“ skupiny skládající se z *Gazety Wyborcze* a *Polityky*, u níž lze nalézt důvody pro menší projevy maďarsko-polského přátelství, mezi něž patří ideologické zařazení periodik či potlačování obecných tendencí polského tisku přinejmenším u *Gazety* (viz některá vystoupení A. Michnika), na druhou stranu jsou vlastníky obou médií polské firmy, tudíž nelze vyloučit určité „národní vlivy“.

2.3 Dosavadní přístup k analýze problematiky

Z hlediska prací zabývajících se problematikou jiného národa a Poláků (nějakého jeho fenoménu, vztahu Polákům k němu) se povaze této práce nejvíce blíží článek T. Zasepy, v němž zkoumá obraz Slováků v polském tisku. Autor v zásadě svými slovy shrnuje, jak byly události týkající se Slovenska chronologicky prezentovány v rámci jím vymezených tematických okruhů (např. mezistátní vztahy, Romové apod.), a to bez jakékoliv přímé citace,⁵⁶ načež v posledním odstavci konstatuje, že v uvedených oblastech je obraz Slovenska v zásadě pozitivní.⁵⁷ Jedná se tak o čistě kvalitativní analýzu, jež víceméně (kromě strukturování do jednotlivých tematických podoblastí) není založena na předem stanovených kritériích a kategoriích, je to „volná“ analýza problematiky autorem.

Podobný přístup, tedy spíše „volnou“ (interpretativní a subjektivní) kvalitativní analýzu, jež je ovšem doplněna o přímé citace slov, vět nebo odstavců, volí i jiní autoři,

⁵⁴ Platforma Mediowa Point Group. *Who we are* [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostupné z WWW: <http://www.point-group.pl/who_we_are.html>.

⁵⁵ Platforma Mediowa Point Group. *Stock ownership* [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostupné z WWW: <http://www.point-group.pl/stock_ownership.html>.

⁵⁶ ZASEPA, T. Obraz Slovenska v polskej tlači v rokoch 1990–2007. *Otázky žurnalistiky*. 2008, č. 1–2, s. 39–45. ISSN 0322-7049.

⁵⁷ *ibidem*. s. 45.

například T. Prekerowá při analýze vykreslení polsko-židovských vztahů,⁵⁸ A. Kiszteľińská-Węgrzyńská u zkoumání reflexe návštěvy Willyho Brandta v Polsku,⁵⁹ J. Szymoniczková a P. Madajczyk v článku o vnímání USA, NDR a Francie roku 1968,⁶⁰ B. Korzeniewski v rámci analýzy přístupu polského tisku ke kyjevské ofenzivě z roku 1920⁶¹ nebo Z. Kloch v práci věnující se vnímání událostí kolem útoku na Světové obchodní centrum.⁶² Podobnost těchto přístupů je dost možná dána právě odborným zaměřením jejich autorů (viz názvy periodik, v nichž byly práce publikovány).

Dosavadní zkoumání problematiky příbuzné tématu naší práce používalo podobné a víceméně kvalitativní metody (jejichž zasazení do názvosloví mediální analýzy provedeme v následující sekci), což zohledníme při vytváření postupu řešení práce.

2.4 Mediální analýza

Úvodem je třeba upozornit, že vzhledem k rozsahu této práce a rozmanitosti pojmů a názorů v oblasti mediální analýzy zde rozhodně neprovedeme úplný nebo snad jakkoli hlubší přehled, cílem je pouze představit vybrané přístupy k rozdělení metod používaných v mediální analýze a v rámci nich práci zasadit.

H. Scherer ve své stati představuje dva protipóly, analýzu hermeneutickou a obsahovou, kdy je prvně jmenovaná metodou subjektivní (s tím souvisí, že různí badatelé mohou dosáhnout různých výsledků), otevřenou a využívající interpretativních postupů. Hermeneutická analýza se pak dá uspokojivě využít pouze pro malé množství textu (obsahu). Obsahová analýza, jež je ze své podstaty kvantitativní metodou, se pak vyznačuje mnohem větším stupněm strukturovanosti, každý krok podléhá stanoveným pravidlům, měla by být ověřitelná mezi různými subjekty a použitelná pro větší

⁵⁸ PREKEROWA, T. Prasa getta warszawskiego jako źródło do badań stosunków polskożydowskich. *Kwartalnik Historii Żydów*. 2009, nr 3, s. 347–355. ISSN 1425-9966.

⁵⁹ KISZTELIŃSKA-WĘGRZYŃSKA, A. Wizyta Willy'ego Brandta w Polsce w dniach 68 grudnia 1970 roku w świetle ówczesnej prasy polskiej. *Rocznik Polsko-Niemiecki*. 2009, nr 17, s. 29–53. ISSN 1230-4360.

⁶⁰ SZYMONICZEK, J; MADAJCZYK, P. Wizyta Willy'ego Brandta w Polsce w dniach 68 grudnia 1970 roku w świetle ówczesnej prasy polskiej. *Rocznik Polsko-Niemiecki*. 2010, nr 18, s. 126–144. ISSN 1230-4360. s. 130–143.

⁶¹ KORZENIEWSKI, B. Wyprawa kijowska w polskiej propagandzie prasowej. *Przegląd Humanistyczny*. 2006, nr 1, s. 83–98. ISSN 0033-2194.

⁶² KLOCH, Z. Medialny opis tragedii: o relacjach prasowych na temat ataku na WTC. *Pamiętnik Literacki*. 2006, nr 1, s. 159–188. ISSN 0031-0514.

množství textu (obsahu). Autor nicméně dodává, že v praxi se objevuje mnoho přístupů ležících mezi představenými póly, případně využívajících kombinaci obou analýz.⁶³

Poněkud jiné (a na přístupech vícero známých autorů v oboru mediálních studií založené, což je výhodné vzhledem k omezenému rozsahu této práce) rozdělení představuje J. Miessler. Podobně jako H. Scherer hovoří o obsahové analýze, která je metodou kvantitativní, vycházející ze sociálních věd, využívající postupu „shora dolů“, snažící se o objektivitu a vhodnou pro větší množství textů, kdy jsou jednotlivé části textu zařazovány do předem určených kategorií, s čímž souvisí i nevýhody jako ztráta významu během tohoto procesu (u kategorizace lze hovořit o tzv. kódování) a určitá povrchnost.⁶⁴ Protipólem obsahové analýzy je zde ovšem analýza diskursivní vycházející spíše z lingvistiky, využívající postupu „zdola nahoru“, nestanovující předem pevné kategorie a nelpící na objektivitě, s čímž souvisí snaha o hloubkovou interpretaci textů. Nejvýraznější nevýhodou takové analýzy je dle autora její pracnost a za hlavní kritérium pro volbu mezi metodami považuje J. Miessler to, jestli chceme v textu hledat předem dané kategorie.⁶⁵

V souladu se Schererovými myšlenkami ovšem autor poukazuje na to, že se v praxi používají metody stojící někde mezi představenými póly,⁶⁶ a navrhuje i svoji vlastní metodu, podle níž by měl badatel na základě diskursivní analýzy specifikovat jednotlivé kategorie, podle nichž poté proběhne kódování.⁶⁷

Chápání obsahové analýzy (jíž se budeme věnovat v práci více, viz kapitola o metodologii práce) není v rámci literatury jednotné. Ačkoliv jsme ji zatím zmiňovali jako kvantitativní metodu, tak v mnoha pracích nalezneme zmínku o tzv. kvalitativní obsahové analýze (*qualitative content analysis*), což se po předchozích dvou odstavcích může jevit jako protimluv. Není tomu ale tak, protože v současné době je obsahová analýza mnohými autory považována za souhrnné označení pro skupinu metod textové analýzy, které zahrnují nejen kategorizaci, ale i srovnávání textů, mohou být numerické

⁶³ SCHERER, H. Úvod do metody obsahové analýzy. In SCHULZ, W, et al. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Praha : Karolinum, 2005. s. 29–50. ISBN 978-80-246-0827-8. s. 29–30.

⁶⁴ MIESSLER, J. Kritická diskurzivní analýza (CDA) a velké množství mediálních textů. In BOČÁK, M; RUSNÁK, J. *Médiá a text II*. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2008. s. 29–50. ISBN 978-80-8068-888-2. s. 116–117.

⁶⁵ *ibidem*.

⁶⁶ *ibidem*.

⁶⁷ *ibidem*. s. 120.

i interpretativní, kvantitativní i kvalitativní.⁶⁸ Někteří autoři dokonce považují výše zmíněný hermeneutický přístup jako jeden ze způsobů obsahové analýzy.⁶⁹

Pokud přistoupíme na rozdělení obsahové analýzy na kvantitativní a kvalitativní, můžeme jako ryze kvantitativní uvést analýzu, jež shromažďuje data z textu a následně je kvantifikuje v takové podobě, v jaké data jsou, aniž by docházelo ke změně (nebo rozšíření) jejich významu, jako příklad lze uvést zkoumání uvedení slova (údaje) v textu nebo počet jeho výskytů v textu.⁷⁰ Výhodou je zde možnost analyzovat obsáhlé korpusy.⁷¹ Kvalitativní obsahová analýza se pak liší pouze použitím kvalitativních dat (tedy ne nutně způsobem následné práce s nimi),⁷² datům z textu jsou tak přiřazeny kvalitativní atributy, s čímž jsou spojeny určité logistické problémy.⁷³

Jako jeden z případů kvantitativní obsahové analýzy lze uvést poddruh lexikální analýzy, frekvenční analýzu (slov),⁷⁴ její podstatu, zjišťování počtu slov v textu, zřejmě není třeba více rozebírat. I když bývá síla frekvenční analýzy místy zpochybňována, tak i nové studie potvrzují její vypovídací hodnotu.⁷⁵ Při provádění této analýzy se doporučuje, aby pro vyváženost výsledků byl zohledněn výskyt synonym.⁷⁶ Důležitou otázkou, již se autoři zabývají, je to, na jaký počet slov s největší frekvencí se zaměřit. Zatímco donedávna hledali autoři v rámci celého korpusu třicet až sto slov, tak se například D. L. Hoover pokusil počet slov navyšovat, nicméně i za použití korpusů

⁶⁸ GERBIC, P; STACEY, A. A purposive approach to content analysis: Designing analytical frameworks. *Internet and Higher Education*. 2005, vol. 8, iss. 1, s. 45–59. ISSN 1096-7516. s. 46.

⁶⁹ MATTHES, J; KOHRING, M. The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity. *Journal of Communication*. 2008, vol. 58, no. 2, s. 258–279. ISSN 0021-9916. s. 259.

⁷⁰ viz HINDUJA, S; PATCHIN, J. W. Personal information of adolescents on the Internet: A quantitative content analysis of MySpace. *Journal of Adolescence*. 2008, vol. 31, iss. 2, s. 125–146. ISSN 0140-1971. s. 132, 135, 137.

⁷¹ RIFFE, D; LACY, S; FICO, F. G. *Analyzing Media Messages : Using Quantitative Content Analysis in Research*. Mahwah : Lawrence Erlbaum Associates, 2005. 247 s. ISBN 971-0-8058-5297-2. s. 38.

⁷² ELO, S; KYNGÄS, H. The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*. 2008, vol. 62, iss. 1, s. 107–115. ISSN 1365-2648. s. 109.

⁷³ RIFFE, D; LACY, S; FICO, F. G. *Analyzing Media Messages : Using Quantitative Content Analysis in Research*. Mahwah : Lawrence Erlbaum Associates, 2005. 247 s. ISBN 971-0-8058-5297-2. s. 38.

⁷⁴ HOLTZMAN, N. S, et al. Exploring media bias with semantic analysis tools: validation of the Contrast Analysis of Semantic Similarity (CASS). *Behavior Research Methods*. 2006, vol. 43, no. 1, s. 193–200. ISSN 1554-351X. s. 193.

⁷⁵ JOHANSSON, P, et al. How something can be said about telling more than we can know: On choice blindness and introspection. *Consciousness and Cognition*. 2006, vol. 15, iss. 4, s. 673–692. ISSN 1053-8100. s. 684.

⁷⁶ HOLTZMAN, N. S, et al. Exploring media bias with semantic analysis tools: validation of the Contrast Analysis of Semantic Similarity (CASS). *Behavior Research Methods*. 2006, vol. 43, no. 1, s. 193–200. ISSN 1554-351X. s. 198.

o celkovém rozsahu dva miliony slov se neprokázalo, že by bylo přínosné rozšiřovat soubor hledaných slov nad dvě stovky.⁷⁷

Z hlediska postupů provádění obsahových analýz začneme postupem definovaným D. Rifem, S. Lacym a F. G. Ficem. Ten sice pochází z literatury zaměřující se primárně na kvantitativní obsahovou analýzu, ale vzhledem k jeho obecnosti jej lze použít i pro obsahovou analýzu kvalitativní. V první, konceptualizační, fázi by mělo dojít k identifikaci problému a stanovení výzkumných otázek nebo hypotéz. Poté by ve fázi návrhu mělo dojít k návrhu výzkumu, což by mělo zahrnovat vymezení relevantního obsahu, specifikaci formálního návrhu výzkumu (tedy jak konkrétně budeme postupovat, jakým způsobem použijeme metodu obsahové analýzy) a některé další kroky jako například ověřování spolehlivosti kódování různými kodéry, těm se však vzhledem k omezením této práce (kódovat bude pouze autor) nebudeme blíže věnovat. V závěrečné, analytické, fázi by pak mělo dojít ke zpracování dat, případnému aplikování statistických postupů a interpretaci výsledků.⁷⁸

S. Elo a H. Kyngäs při definici postupu kvalitativní obsahové analýzy vymezují v zásadě podobný postup v rámci přípravy na výzkum, nicméně v rámci samotného provedení analýzy (a tedy i formalizace jejího návrhu) vymezují dva druhy analýzy, induktivní a deduktivní. Zatímco induktivní analýza nepřichází na začátku výzkumu s žádnými kategoriemi a badatel je teprve vytvoří na základě prvotní analýzy textu, jehož jednotky poté v rámci další analýzy do vzešlých kategorií zařazuje, deduktivní analýza kategorie vytvoří předem na základě dosavadního poznání (ne vlastního textu). Samotný závěr výzkumu je pak podobný příkladu z předchozího odstavce.⁷⁹

Ještě je třeba zmínit, že i obsahová analýza má své nevýhody a kritiky. Kromě nedostatků již zmíněných výše (například povrchnost), se jedná kupříkladu o to, že jazyk jako takový není jednoznačný, tudíž jakékoliv jeho kódování může snadno vyústit v nepřesnosti („nejodolnější“ metodou z tohoto hlediska je pak frekvenční analýza).⁸⁰ Mezi další problematické aspekty patří ověřování spolehlivosti analýzy,⁸¹ malá míra

⁷⁷ HOOVER, D. L. *Word Frequency and Keyword Extraction* [online]. 2006 [cit. 2011-03-24]. 8 s. Dostupné z WWW: <http://www.arts-humanities.net/system/files/es1_02hoover.pdf>. s. 1, 5.

⁷⁸ RIFFE, D; LACY, S; FICO, F. G. *Analyzing Media Messages : Using Quantitative Content Analysis in Research*. Mahwah : Lawrence Erlbaum Associates, 2005. 247 s. ISBN 971-0-8058-5297-2. s. 55, 58–59.

⁷⁹ ELO, S; KYNGÄS, H. The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*. 2008, vol. 62, iss. 1, s. 107–115. ISSN 1365-2648. s. 109–112.

⁸⁰ ROBERTS, C. W. Other Than Counting Words: A Linguistic Approach to Content Analysis. *Social Forces*. 1989, vol. 68, no. 1, s. 147–177. ISSN 0037-7732. s. 164.

⁸¹ KRIPPENDORFF, K. Reliability in Content Analysis : Some Common Misconceptions and Recommendations. *Human Communication Research*. 2004, vol. 30, no. 3, s. 411–433. ISSN 0360-3989. s. 140.

standardizace metody, z níž plyne například neexistence všeobecně srozumitelného a zároveň dostatečně přesného postupu, jak bez vlastního provedení celé analýzy zjišťovat, jak volba velikosti vzorku ovlivní kvalitu analýzy apod.,⁸² nevyučitelnost faktu, že nějaké slovo (kategorie apod....) se v textu objevuje velmi málo (třeba jen jednou), nicméně jeho celkový smysl mění výrazně (jako příklad se uvádí zmínka o Frankensteinovi a implikaci katastrofických scénářů ve článku o biotechnologiích),⁸³ a v neposlední řadě v tom, že lze velmi snadno sklouznout k silně subjektivní a přílišné interpretaci výsledků analýzy a vyvozovat tak závěry, jež se sice mohou zdát logické, ale z výsledků přímo nevyplývají.⁸⁴

Ukázali jsme, že (nejen) názvosloví v oboru mediální analýzy není zcela sjednoceno, proto je i problematické tuto kapitolu shrnovat. V zásadě lze mluvit o rozdělení na více „objektivní“ a s pevněji definovanými kategoriemi pracující obsahovou analýzu (jež ovšem může pracovat s kvantitativními i kvalitativními daty) a více interpretativní, subjektivní a volnější analýzu diskursu, jež se do určité míry překrývá s hermeneutikou. Z hlediska předchozí sekce lze práce v ní zmíněné zařadit spíše do druhé skupiny.

⁸² LOMBARD, M; SNYDER-DUCH, J; BRACKEN, Ch. C. A Call for Standardization in Content Analysis Reliability. *Human Communication Research*. 2004, vol. 30, no. 3, s. 434–437. ISSN 0360-3989. s. 436.

⁸³ MATTHES, J; KOHRING, M. The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity. *Journal of Communication*. 2008, vol. 58, no. 2, s. 258–279. ISSN 0021-9916. s. 275.

⁸⁴ CARLSON, L. Use, Misuse, and Abuse of Content Analysis for Research on the Consumer Interest. *The Journal of Consumer Affairs*. 2008, vol. 42, no. 1, s. 100–105. ISSN 0022-0078. s. 102.

3. Metodologie práce

V této kapitole nejprve v návaznosti na obecný cíl práce a literární přehled stanovíme výzkumnou otázku a s ní související dílčí hypotézy. Poté přistoupíme k formulaci samostatného postupu, který použijeme při řešení práce.

3.1 Formulace výzkumné otázky

Výzkumnou otázkou práce bude zjistit, zda se v současném polském tisku (konkrétně v jeho vybraných reprezentantech) projevuje fenomén polsko-maďarského přátelství. Jako současnost budeme uvažovat období od 1. května 2004, tedy vstupu obou zemí do EU, a to z toho důvodu, že je to jakýsi poslední velký milník ve vývoji uspořádání mezinárodních vztahů v regionu. Na základě literárního přehledu můžeme stanovit dvě hypotézy, a to, že tomu tak je, a že se bude tento fenomén více projevovat v titulech *Rzeczpospolita* a *Wprost*.

3.2 Postup řešení práce

Při stanovení postupu řešení práce budeme postupovat v souladu s přehledem literatury (s určitými zjednodušeními vzhledem k rozsahu a charakteru práce). Výzkumnou otázku jsme již stanovili, následuje tak výběr materiálu, který budeme analyzovat. Tituly již specifikovány byly (jsou to vždy nejprodávanější a nejcitovanější „seriózní“ deník a politický týdeník s převahou původního obsahu), nicméně je třeba dodat, že se zaměříme vždy na „jádro“ titulu, nebudeme analyzovat různé nestandardní přílohy, což může být problematické například v případě *Księgy kresów wschodnich*, jež vycházela společně s *Rzeczpospolitou*, protože zde můžeme nalézt texty přímo se k našemu tématu vztahující,⁸⁵ (dle autora dostatečným) argumentem proti zařazení je ovšem rozdílná povaha těchto textů, jsou z hlediska periodik mimořádné a často rozsahem zcela jiné než běžné novinové články, což by mohlo znehodnotit analýzu.

Obecné časové vymezení bude ohraničeno již zmiňovaným vstupem zemí do EU a koncem roku 2010. Důvodem je následující maďarské předsednictví a s ním související kontroverze, jež jsou sice tématem velmi zajímavým, nicméně stále poměrně živým a neukončeným, tudíž by jeho analyzování teď (jaro 2011) mohlo přinést zkreslené výsledky oproti situaci, jaká bude za několik měsíců.

⁸⁵ viz NIEUWAŻNY, A. Słowa i Czyny. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8698, s. KW-001. ISSN 0208-9130.

Posledním důležitým kritériem pro výběr materiálu bude jeho obsah. Nebudeme analyzovat veškeré texty nějak zmiňující Maďarsko, bylo by to zřejmě zbytečné a analýze to spíše neprospělo, protože ve většině textů (kterých by podle takového kritéria bylo zhruba 12 000) je země zmíněna pouze v jedné větě ve výčtu zemí. Je tak třeba stanovit oblasti, na něž se zaměříme a podle nichž budou texty autorem vybrány. Kritériem pro stanovení oblastí bude povaha polsko-maďarského bratrství z literárního přehledu. První oblastí tak bude pokrytí maďarské a polsko-maďarské historie (za historii budeme brát všechny události do pádu komunistického režimu) kvůli zjevné historické dimenzi polsko-maďarské přízně.

Druhou oblastí budou záležitosti související s jedním z vrcholů maďarské finanční krize, obdobím, kdy mu byla přislíbena pomoc MMF a EU, protože se jedná o téma (například u nás) velmi a zároveň relativně dlouho medializované, a hlavně v sobě zahrnující několik aspektů, v nichž by se mohlo polsko-maďarské přátelství projevit, polský tisk by mohl být shovívavý k chování Maďarů, přisuzovat větší význam spíše externím vlivům apod. Za zmíněné období budeme po předběžném průzkumu adekvátního korpusu považovat podzimní měsíce (říjen až prosinec) roku 2008, přičemž u týdeníků zařadíme i články z roku 2009, protože reakce na tyto události v nich proběhla poněkud s odstupem a korpusy by tak byly velmi malé. K ohraničení došlo z důvodu, že deníky obsahují poměrně mnoho článků na téma finanční krize v Maďarsku, ale kvůli rozsahu práce nelze analyzovat například pohled na veškeré hospodářské problémy v zemi od května 2004.

Více oblastí vzhledem k rozsahu práce nešlo zařadit, zůstávají námětem pro další výzkum, autor původně uvažoval o zkoumání vystupování obou zemí na poli EU, jenže po prvotní rešerši a přihlédnutí k literárnímu přehledu zde bylo velké riziko k „přeinterpretaci“ výsledků (konkrétně obě země často usilují o jednu věc, jenže často to může být spíše kvůli jejich pozici nových členských států). Dále se nabízel slovensko-maďarský vztah, ale ten už zpracoval výše zmiňovaný T. Zasepa a navíc je kvůli zmínění dvou stran a riziku přílišného smíšení portrétu obou stran nevhodný pro frekvenční analýzu, kterou použijeme (viz dále), Jobbik, jenž ale rozhodně není dobrým reprezentantem Maďarska, nebo osoba Viktora Orbána, u níž je zase problémem právě důraz jen na jednu osobu v rámci fenoménu dvou národů. Uvažovány byly i protesty proti nepopulární socialistické vládě v letech 2006 a 2007, zajímavost tohoto tématu spočívá v tom, že se jednalo o těžké období a navíc by zde mohlo být zajímavé sledovat položení na ose vláda a lid (lépe řečeno jeho část, případně opozice) nebo návaznost na

určité morální hodnoty, s uvedenou osou však souvisí jedna nevýhoda, a to určení, jakou skupinu považovat za Maďary, vůči nimž by se mělo polsko-maďarské přátelství projevovat.

Zařazeny budou texty, jež svou podstatnou částí (většinou) spadají do jedné ze dvou skupin, ve výjimečných případech části textů, kde má problematika rovněž velký význam, ale vzhledem k jejich povaze (například se v jedné části píše o Maďarsku a v druhé o jiném státě) zde netvoří většinu.

Z hlediska použitých metod vzhledem k dosavadním pracím považuje autor za přínosné přiklonit se na ose obsahové a diskursivní analýzy (nebo jiných méně systematických a více subjektivních a interpretativních metod) spíše k metodám analýzy obsahové. V rámci každé oblasti tudíž nejprve provedeme čtyři frekvenční analýzy, pro každý titul jednu. Vzhledem k relativně menší velikosti korpusů budeme hledat třicet nejčastějších slov (viz literární přehled). Zaměříme se nejen na absolutní, ale i na relativní četnost slov (jež budou sledovanými znaky), zohledníme i výskyt synonym.

Problém nastává u mluvnických kategorií polských slov. I když se autor původně klonil ke slučování slov v různém pádě, rodě a čísle do skupin, tak při uvedeném seskupování narazil na zásadní problém slučování významem různých slov, jež jsou ale v některých pádech shodná, toto je vzhledem k rozsahu zkoumaných korpusů nemožno korigovat manuálně z kontextu, další komplikací je možná ztráta významu při takovém slučování, tudíž se autor rozhodl toto neprovádět. Druhým problémem byla dominance slov typu *w*, *i* apod. v každém souboru. Tato slova však nemají příliš velkou vypovídací hodnotu, problémem ovšem je, jak je vylučovat. Místo použití „odborného“ odhadu se autor rozhodl použít pro frekvenční analýzu studijně i komerčně využívaný nástroj *TagCrowd* Daniela Steinbocka ze Stanfordské univerzity,⁸⁶ který obsahuje i seznam slov doporučených pro vyloučení ze souboru,⁸⁷ původ nástroje je zřejmě dostatečnou zárukou jeho kvality.

Po kvantitativní analýze bude následovat deduktivní kvalitativní analýza, při níž budeme za jednotky brát celé články a řadit je do předem definovaných kategorií vyjadřujících polsko-maďarské přátelství (definice viz dále), přičemž řazení provede pouze autor, což je potenciální slabinou práce. Na základě absolutních a relativních četností znaků (AČ a RČ) a jejich pořadí pak vyvodíme závěry o projevech polsko-

⁸⁶ STEINBOCK, D. *What is TagCrowd?* [online]. 2008 [cit. 2011-03-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.tagcrowd.com/blog/about/>>.

maďarského přátelství. Tyto hodnoty budeme sledovat jak u jednotlivých periodik, tak i u dvou vymezených skupin a všech titulů dohromady. Otázkou je, jak porovnat jednotlivé kategorie v rámci skupin více titulů. Buďto můžeme přiřadit stejnou váhu každému článku, zjistit absolutní četnost článků spadajících do dané kategorie v celé skupině a následně spočítat jejich relativní četnost dělením tohoto čísla počtem všech článků ve skupině, nebo přiřadit stejnou váhu každému periodiku a zjišťovat součet relativních četností (sRČ) z tabulek pro jednotlivé tituly, v práci budeme pracovat s oběma ukazateli.

Řazení do kategorií bude doprovázeno i slovní (nevyhnutelně do jisté míry interpretativní) komentář pro lepší pochopení souvislostí, budeme tak činit i v návaznosti na používání kombinovaných metod mediální analýzy v praxi, nicméně kromě opodstatněných výjimek se bude jednat pouze o lepší vysvětlení řazení do kategorií a obohacení právě tohoto postupu. Závěrem každé oblasti pak pro přehlednost stručně shrneme výsledky analýz a po zanalyzování všech oblastí přistoupíme k závěrečné diskuzi všech výsledků, jež si bude klást za cíl zodpovědět výzkumnou otázku.

3.3 Stanovení kategorií pro kvalitativní obsahovou analýzu

S přihlédnutím k literárnímu přehledu stanovme tyto kategorie. Společné pozitivní vymezení (vyjádření společného pozitivního prvku; díky společným pozitivním prvkům v rámci přátelství, například „měli jsme dobrého krále“), společné negativní vymezení (definice společného polsko-maďarského nepřítele, hrozby; kvůli společným nepřátelům a strastem v minulosti, například „čelili jsme s Maďary Sovětům“), omlouvání Maďarů (přičítání jejich neblahé situace vnějšímu činiteli; s přihlédnutím k historické podpoře obou národů, například „světová krize způsobila maďarský dluh“), historická nostalgie (odkaz na minulost vzhledem k historické dimenzi přátelství tuto kategorii nebudeme z pochopitelných důvodů uvažovat v historické oblasti, například „Kaczyński s Orbánem navazují na historickou tradici našich zemí“) a určitá „antikategorie“, kritika Maďarů (ukáže se i to, zda má přátelství nějaký vliv na možné potlačování kritiky, zde zřejmě příkladu netřeba).

⁸⁷ STEINBOCK, D. *TagCrowd* [online]. 2011 [cit. 2011-03-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.tagcrowd.com/>>.

3.4 Odkazování na zdroje

Při práci s novinovými články a odkazováním se na ně se vyskytly dvě situace, s nimiž bylo třeba se vypořádat. První z nich bylo odkazování na články s neuvedeným autorem, případně nejednoznačnou zkratkou autora. V takových případech je jako (korporátní) autor uvedeno celé periodikum.

Druhým problémem nastal při práci s některými články z *Gazety Wyborczej*. Vzhledem k technickým a logistickým možnostem vycházel autor při čerpání článků z databáze *Factiva*, kde speciálně vyloučil jakékoliv webové zdroje a zvolil pouze články z tisku. I tak se ovšem za pomoci archivu *Gazety Wyborczej* nepodařilo jednoznačně určit stránkování některých článků v tištěné verzi novin, proto je na ně odkazováno jako na elektronické zdroje. K vyloučení článků nedošlo kvůli dobrým předchozím zkušenostem autora s databází *Factiva* a jejímu, dle autorova názoru, dobrému renomé.

4. Maďarská a polsko-maďarská historie

V této oblasti bylo použito 21 článků z *Gazety Wyborczé*,⁸⁸ přičemž korpus činil 7 204 slov, 49 článků z *Polityky*,⁸⁹ korpus sestával z 60 250 slov, 18 článků z *Rzeczpospolité*,⁹⁰

⁸⁸ BIELECKI, T. Rosja oddaje Węgrom. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 19, s. 11. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Bem wadzi Siedlcom. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 201, s. 2. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Czerwiec 1956 w europarlamencie. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 155, s. 2. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Dyskusja według felietonisty Radia Maryja. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 59, s. 3. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Poznański łańcuch wolności. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 18, s. 3. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Solyom uczestniczył w Polsko - Węgierskim Forum w Przemysłu. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2007, nr 71, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020070324e33o00096&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. W Skrócie. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 150, s. 2. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Węgrzy otwierają teczki. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2005, nr 126, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW:

<http://global.factiva.comaa/?ref=GAZWYB0020050602e1620002d&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Wielki reżyser Istvan Szabó: współpracowałem z bezpieką. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 24, s. 1. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Wspomnienia o niemieckiej pomocy dla Polaków w stanie wojennym. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2007, nr 10, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020070112e31c0007w&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. GORCZYCA, A. Wino znów nas połączy , Prawie jak w Tokaju. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 193, s. 4. ISSN 0860-908X. KALICKI, W. Stalin bez butów. *Gazeta Wyborcza (Duży Format)*. 2005, nr 248, s. 14. ISSN 0860-908X. KĘDRACKI, J. Źródło świętej Kingi. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 158, s. 4. ISSN 0860-908X. KERESZTI, J. Wrocław na niemieckiej fali. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 74, s. 1. ISSN 0860-908X. MAJEWSKI, J. S. Polski patriota i bohater. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 202, s. 3. ISSN 0860-908X. MAJEWSKI, J. S. W podziemi, internacie i kościele. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 204, s. 12. ISSN 0860-908X. MAJCHEREK, J. A, et al. Po co polityka historyczna. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 229, s. 14. ISSN 0860-908X. PAWLICKI, J. Kanada nie chce węgierskich rewizjonistów. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 39, s. 14. ISSN 0860-908X. PAWLICKI, J. Węgierska opozycja szykuje się do ataku. *Gazeta Wyborcza*. 2007, nr 62, s. 10. ISSN 0860-908X. SOBOLEWSKI, T. Zabrudzona pamięć 1956. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 79, s. 16. ISSN 0860-908X. WRÓŃSKI, P. Rzeczpospolita wielu narodów. *Gazeta Wyborcza*. 2004, nr 196, s. 20. ISSN 0860-908X.

⁸⁹ ARMATYS, J; SUROSZ, M. Jak daleko tam, jak blisko. *Polityka*. 2005, nr 6, s. 56–57. ISSN 0032-3500. BESALA, J. Jak golono i strzyżono. *Polityka*. 2008, nr 32, s. 73–75. ISSN 0032-3500. BESALA, J. Pierwsza odsiecz wiedeńska. *Polityka*. 2009, nr 47, s. 70–73. ISSN 0032-3500. BESALA, J. Szach królowi. *Polityka*. 2006, nr 28, s. 70–72. ISSN 0032-3500. BESALA, J. Zbyt dobry król. *Polityka*. 2008, nr 15, s. 74–76. ISSN 0032-3500. BUNDA, M. Wojna pomnikowa. *Polityka*. 2009, nr 30, s. 80–81. ISSN 0032-3500. DZIADUL, J. Zapomniany Sprawiedliwy. *Polityka*. 2010, nr 8, s. 66–68. ISSN 0032-3500. GARLICKI, A. Dziennik czasów nienawiści. *Polityka*. 2004, nr 27, s. 56. ISSN 0032-3500. HENZLER, M. Bratanków trzech. *Polityka*. 2010, nr 33, s. 58–62. ISSN 0032-3500. CHORZEMSKI, S. Uwolnić kardynała! *Polityka*. 2006, nr 43, s. 80–83. ISSN 0032-3500. JANOWSKA, K. Kotlet z Arpada. *Polityka*. 2008, nr 23, s. 66. ISSN 0032-3500. KOCHANOWSKI, J. Gimnastyka w bloku. *Polityka*. 2006, nr 29, s. 63–65. ISSN 0032-3500. KOŻUCHOWSKI, A. Babka monarchia. *Polityka*. 2007, nr 24, s. 96–99. ISSN 0032-3500. KOŻUCHOWSKI, A. Trauma z Trianon. *Polityka*. 2010, nr 26, s. 60–62. ISSN 0032-3500. KRZEMIŃSKI, A. Czwarta Autorytarna. *Polityka*. 2010, nr 52, s. 58–60. ISSN 0032-3500. KRZEMIŃSKI, A. Ile narodów, tyle wojen. *Polityka*. 2005, nr 12, s. 79–87. ISSN 0032-3500. NIEZGODA, A. Ta Ela od Kutschery. *Polityka*. 2004, nr 35, s. 68–71. ISSN 0032-3500. NOWICKI, W. Nuta smutku nad błotnym jeziorem. *Polityka*. 2009, nr 22, s. 108–113. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. 12 lat i 12 dni. *Polityka*. 2006, nr 41, s. 66. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. CK kłopot. *Polityka*. 2004, nr 42, s. 108–109. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Co to tokaj. *Polityka*. 2009, nr 51, s. 149–151. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Kłęska wyzwolenia. *Polityka*. 2005, nr 18, s. 50–51. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Molnar nie dla dzieci. *Polityka*. 2007, nr 24, s. 92–93. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Moskwo, zwróć. *Polityka*. 2005, nr 11, s. 50. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Opowieści z rodzinnego grodu. *Polityka*. 2007, nr 23, s. 38–43. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Pierwsza cegła z muru. *Polityka*. 2009, nr 31, s. 62–63. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Polskie drogi.

korpus činil 8 699 slov, a 7 článků z *Wprost*,⁹¹ korpus sestával z 2 859 slov. *Polityka* tak i přes to, že je týdeníkem, jednoznačně vede a dává maďarské (a polsko-maďarské) historii nejvíce prostoru. Oba deníky jsou na tom zhruba stejně a *Wprost* je s odstupem poslední, nicméně se jedná o týdeník, takže rozdíl oproti deníkům musíme vnímat v tomto kontextu (pokud bychom přepočítávali na jedno vydání, přiblížil by se skupině deníků).

Polityka. 2006, nr 14, s. 58–59. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Porachunki u bratanków. *Polityka*. 2005, nr 4, s. 56–57. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Przez uchylone drzwi. *Polityka*. 2006, nr 6, s. 102–103. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Spowiedź Kościoła. *Polityka*. 2006, nr 22, s. 52. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Węgry: Pusztą bez czikoszów. *Polityka*. 2007, nr 26, s. 104–107. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Znicz na wietrze. *Polityka*. 2008, nr 14, s. 70–72. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T.; LIPOVICZ, I. Nuta smutku nad błotnym jeziorem. *Polityka*. 2004, nr 34, s. 49–51. ISSN 0032-3500. PASSENT, D. Krok do tyłu, krok do przodu. *Polityka*. 2008, nr 33, s. 80–82. ISSN 0032-3500. PODGÓRSKA, J.; PODGÓRSKI, A. Kryminal z Uminą. *Polityka*. 2006, nr 30, s. 94–98. ISSN 0032-3500. *Polityka*. Bratanek pomógł. *Polityka*. 2009, nr 40, s. 11. ISSN 0032-3500. *Polityka*. Wędrowki ludów. *Polityka*. 2005, nr 1, s. 82. ISSN 0032-3500. ŚMIGIELSKI, B. Gdzie są królewskie korony?. *Polityka*. 2004, nr 38, s. 68–70. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Bratnia pomoc. *Polityka*. 2005, nr 37, s. 71–73. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Byle zapomnieć. *Polityka*. 2008, nr 26, s. 74–75. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Futbol polityczny. *Polityka*. 2009, nr 17, s. 72–73. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Klapy Breźniewa. *Polityka*. 2006, nr 45, s. 36–42. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Obrazki z węgierskiej wystawy. *Polityka*. 2008, nr 44, s. 72–73. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Smutek Węgry. *Polityka*. 2009, nr 47, s. 74–75. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Solidarny jak Węgrzy. *Polityka*. 2007, nr 50, s. 76–77. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. To partii ciąży. *Polityka*. 2007, nr 15, s. 82–83. ISSN 0032-3500. WINIECKI, J. Eurośłowacja. *Polityka*. 2008, nr 48, s. 42–45. ISSN 0032-3500. ZAREMBA, M. Nie udało się tak po prostu. *Polityka*. 2007, nr 40, s. 80–82. ISSN 0032-3500.

⁹⁰ BANACH, M. Niemożliwa do wykorzystania przepustka do kariery. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8669, s. W-001. ISSN 0208-9130. BOHUN, T. Izrael, Wielka Brytania i Francja napadają na Egipt, a tymczasem... *Rzeczpospolita*. 2009, nr 8255, s. BW-003. ISSN 0208-9130. BOHUN, T. Wydarzenia. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8590, s. BM-001. ISSN 0208-9130. FILIPOWSKA, M. Nie zmarnujcie tej wolności. *Rzeczpospolita*. 2006, nr 8376, s. X1. ISSN 0208-9130. HOLLENDER, B. Rozgrzebana mozaika. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8682, s. P-001. ISSN 0208-9130. MILEWSKI, D. Mehmed IV rzuca rękawicę. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8092, s. BW-005. ISSN 0208-9130. NIEWIADOWSKI, A. Dramat premiera Imre Nagya poznawany po 50 latach. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8036, s. A-013. ISSN 0208-9130. NIEWIADOWSKI, A. Nacjonalista znieważa świętego Stefana. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8016, s. A-010. ISSN 0208-9130. *Rzeczpospolita*. W skrócie. *Rzeczpospolita*. 2009, nr 8400, s. A-008. ISSN 0208-9130. *Rzeczpospolita*. Viktor Orban dla „Rz”: Czas Polski i Węgrzy. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8791, s. A-001. ISSN 0208-9130. SEMKA, P. Inwazja na Czechosłowację – jak odwrócić złą pamięć. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8096, s. A-015. ISSN 0208-9130. SIWIEC, M. Szansa na pokazanie kawałka naszych dziejów. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8188, s. A-015. ISSN 0208-9130. SZYMANIAK, M. Orban na cienkiej linii. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8701, s. A-008. ISSN 0208-9130. TISCHLER, J. Kamienne tablice obrazu. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8163, s. K-008. ISSN 0208-9130. ZAPERT, T. G. Trzy wieże w herbie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8110, s. K-006. ISSN 0208-9130. ZUCHOWICZ, K. Węgrzy muszą pamiętać o Katyniu. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8597, s. A-035. ISSN 0208-9130. ZUCHOWICZ, K.; GMITTER, M. Komunizm trudniej ocenić. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8558, s. A-013. ISSN 0208-9130. ZYCHOWICZ, P.; NIEWIADOWSKI, A. Świętowali rewolucję trabantów. *Rzeczpospolita*. 2009, nr 8356, s. A-011. ISSN 0208-9130.

⁹¹ DUDEK, A. Górna półka – Marcowa pusztka Pandory. *Wprost*. 2006, nr 20, s. 126–127. ISSN 0209-1747. KOWÁCS, O.; ŚLUBOWSKI, G. Zadzroszczę Polsce. *Wprost*. 2008, nr 43, s. 124–125. ISSN 0209-1747. KOZIŃSKI, A. Małe wielkie narody. *Wprost*. 2004, nr 49, s. 106–107. ISSN 0209-1747. TRĘŚNÁK, J. Orbán, wszechmocny przywódca wszystkich Węgrów. *Wprost*. 2010, nr 20, s. 56–57. ISSN 0209-1747. TRĘŚNÁK, J. Prawie jak w 1848 r. *Wprost*. 2010, nr 13, s. 76–77. ISSN 0209-1747. TRĘŚNÁK, J. Węgrów rozmnażanie. *Wprost*. 2010, nr 22, s. 82–83. ISSN 0209-1747. TRĘŚNÁK, J. Żal po Austro-Węgrzech. *Wprost*. 2008, nr 46, s. 116–118. ISSN 0209-1747.

4.1 Frekvenční analýza

Přehled dat

Tabulka 1: Frekvence slov, oblast historie u Gazety Wyborczé

Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)
ale	35	0,49	Węgrzech	17	0,24	by	11	0,15
za	30	0,42	lat	15	0,21	film	11	0,15
przez	27	0,37	także	15	0,21	gdy	11	0,15
roku	26	0,37	tym	15	0,21	węgierskiego	11	0,15
był	22	0,31	Nagy	13	0,18	węgierskiej	11	0,15
który	22	0,31	tylko	13	0,18	czerwca	10	0,14
jako	19	0,26	Bema	12	0,17	które	10	0,14
Szabó	17	0,24	była	12	0,17	miał	10	0,14
też	17	0,24	która	12	0,17	mówi	10	0,14
Węgier	17	0,24	nad	12	0,17	sobie	10	0,14

Pramen: autor

Tabulka 2: Frekvence slov, oblast historie u Polityky

Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)
przez	308	0,51	też	117	0,19	które	83	0,14
ale	225	0,37	Węgry	114	0,19	Polsce	75	0,12
był	208	0,35	oraz	109	0,18	również	75	0,12
za	194	0,32	Węgrzech	100	0,17	Węgrzy	74	0,12
tym	166	0,28	jednak	99	0,16	która	71	0,12
było	138	0,23	była	94	0,16	Budapeszcie	70	0,12
który	125	0,21	tego	94	0,16	by	70	0,12
Węgier	122	0,20	polski	87	0,14	nawet	70	0,12
tylko	121	0,20	jako	86	0,14	przy	70	0,12
lat	120	0,20	nad	85	0,14	węgierskiej	68	0,11

Pramen: autor

Tabulka 3: Frekvence slov, oblast historie u Rzeszpospolitě

Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)
roku	57	0,66	lat	19	0,22	węgierskiej	15	0,17
przez	35	0,40	oraz	19	0,22	Węgrzech	15	0,17
ale	32	0,37	tego	19	0,22	został	14	0,16
był	28	0,32	tylko	19	0,22	jako	14	0,16
który	28	0,32	historii	17	0,20	którzy	13	0,15
za	25	0,29	czerwca	16	0,18	węgierskich	13	0,15
tym	24	0,28	polski	16	0,18	węgierskiego	13	0,15
jednak	20	0,23	też	16	0,18	Kádára	12	0,14
Węgier	20	0,23	Budapeszcie	15	0,17	które	12	0,14
było	19	0,22	również	15	0,17	Węgrów	12	0,14

Pramen: autor

Tabulka 4: Frekvence slov, oblast historie u Wprostu

Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)
Węgier	15	0,52	Eisler	7	0,24	państwo	6	0,21
Węgrzy	13	0,45	Orbán	7	0,24	także	6	0,21
przez	12	0,42	Węgry	7	0,24	tej	6	0,21
było	9	0,31	część	6	0,21	Węgrów	6	0,21
za	9	0,31	Europy	6	0,21	wielka	6	0,21
ale	8	0,28	Gomułka	6	0,21	ani	5	0,17
niemal	8	0,28	która	6	0,21	kraj	5	0,17
roku	8	0,28	które	6	0,21	latach	5	0,17
tym	8	0,28	lata	6	0,21	Niemcy	5	0,17
Czechoslowacji	7	0,24	państwa	6	0,21	wielkiej	5	0,17

Pramen: autor

Diskuze dat

Při interpretaci dat vzešlých z frekvenční analýzy začneme tím, co je u všech souborů podobné, oblastmi, kde nelze vypořozovat výraznějši rozdily. Patři sem použití výrazů

uvozujících slučovací nebo odporovací poměr (například výrazy *ale*, *oraz*), nelze tedy vypořádat výraznější polemiku u jednoho z titulů (například u *Gazety*, viz literární přehled), tvary vztažných zájmen, všude převažuje jednotné číslo, mohli bychom se tak domnívat, že je kladen větší důraz na jednotlivce, ale zde by se dost možná jednalo o „přeinterpretaci“, a nejčastější slovo související s Maďarskem, *Węgier*, jež může znamenat jak Maďar, tak Maďarska (genitiv), tudíž zde nemůžeme uspokojivě vyvozovat nějaké závěry.

Z hlediska liberální a konzervativní skupiny je rozdílem zmiňování historických událostí. Zatímco liberální skupina zmiňuje osoby I. Nagye a J. Bema v souvislosti s červnem, což je zřejmě odkaz na Poznaň 1956 (*Gazeta*) nebo zůstává u obecných výrazů týkajících se obou zemí či Budapešti (*Polityka*), tak konzervativní skupina sice rovněž zmiňuje červen, ale spolu s J. Kádárem (*Rzeczpospolita*) nebo W. Gomuškou (*Wprost*). I když by český čtenář na první pohled mohl toto vnímat jako rozdělení na pozitivní a negativní prvky, což by mohlo značit větší akcentování pozitivních prvků společné historie v liberální skupině a negativních prvků v konzervativní skupině, autor se toto neodvážá tvrdit, přiklání se spíše k tomu, že konzervativní skupina se více věnuje kontroverznějším osobám (a to zvláště v případě Gomušky, nebylo by dobré vidět věci příliš „českou“ optikou) a liberální skupina se věnuje méně problematickým tématům, o jistém větším důrazu na pozitivnější prvky lze navíc hovořit spíše jen u *Gazety*.

Co se týče unikátních rysů jednotlivých titulů, u *Gazety* je to již zmíněný důraz na spíše pozitivně vnímané osoby až hrdiny (snad jen kromě postavy režiséra Istvána Szabó, viz dále) a možná návaznost na kategorie polsko-maďarského přátelství, vzhledem k činnosti J. Bema a I. Nagye nelze s jistotou tvrdit, zda se jedná o pozitivní, nebo negativní vymezení. *Polityka* se vyznačuje tím, že jako jediná více mluví o letech než o roku, z čehož by se dal vyvozovat důraz na období oproti událostem, potažmo širší historii. *Rzeczpospolita* má znak J. Kádára spojený s červnem a historií, tudíž by zde mohl dominovat důraz na komunistické časy. *Wprost* vykazuje nebývalé množství zemí doplněné ještě dvěma znaky týkající se státu (*państwo*) a země (*kraj*), dá se tedy říci, že týdeník klade velký důraz na jednotlivé země, se závěrem, jak se to případně může vztahovat ke zkoumané problematice, počkejme do diskuze po kvalitativní analýze.

4.2 Kvalitativní obsahová analýza

Přehled dat

Tabulka 5: Kvalitativní analýza, historie u Gazety Wyborczé

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	9 ⁹²	42,9	1.
Společné negativní vymezení	4 ⁹³	19,0	2.
Omlouvání Maďarů	0	0,0	4.
Historická nostalgie	/	/	/
Kritika Maďarů	3 ⁹⁴	14,3	3.

Pramen: autor

Tabulka 6: Kvalitativní analýza, historie u Polityky

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	18 ⁹⁵	36,7	1.

⁹² Gazeta Wyborcza. Bem wadzi Siedlcom. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 201, s. 2. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Czerwiec 1956 w europarlamentcie. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 155, s. 2. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Poznański łańcuch wolności. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 18, s. 3. ISSN 0860-908X. Gazeta Wyborcza. Gazeta Wyborcza. Solyom uczestniczył w Polsko - Węgierskim Forum w Przemysłu. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2007, nr 71, [cit. 2011-05-09]. Dostupny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020070324e33o00096&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. W Skrócie. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 150, s. 2. ISSN 0860-908X. GORCZYCA, A. Wino znów nas połączy, Prawie jak w Tokaju. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 193, s. 4. ISSN 0860-908X. KALICKI, W. Stalin bez butów. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 248, s. 14. ISSN 0860-908X. KERESZTI, J. Wrocław na niemieckiej fali. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 74, s. 1. ISSN 0860-908X. MAJEWSKI, J. S. Polski patriota i bohater. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 202, s. 3. ISSN 0860-908X. ⁹³ BIELECKI, T. Rosja oddaje Węgrom. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 19, s. 11. ISSN 0860-908X. KALICKI, W. Stalin bez butów. *Gazeta Wyborcza (Duży Format)*. 2005, nr 248, s. 14. ISSN 0860-908X. MAJEWSKI, J. S. W podziemiu, internacie i kościele. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 204, s. 12. ISSN 0860-908X. SOBOLEWSKI, T. Zabrudzona pamięć 1956. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 79, s. 16. ISSN 0860-908X.

⁹⁴ Gazeta Wyborcza. Wielki reżyser Istvan Szabó: współpracowałem z bezpieczeństwem. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 24, s. 1. ISSN 0860-908X. 23. PAWLICKI, J. Kanada nie chce węgierskich rewizjonistów. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 39, s. 14. ISSN 0860-908X.

⁹⁵ BESALA, J. Jak golono i strzyżono. *Polityka*. 2008, nr 32, s. 73–75. ISSN 0032-3500. BUNDA, M. Wojna pomnikowa. *Polityka*. 2009, nr 30, s. 80–81. ISSN 0032-3500. DZIADUL, J. Zapomniany Sprawiedliwy. *Polityka*. 2010, nr 8, s. 66–68. ISSN 0032-3500. HENZLER, M. Bratanków trzech. *Polityka*. 2010, nr 33, s. 58–62. ISSN 0032-3500. KOCHANOWSKI, J. Gimnastyka w bloku. *Polityka*. 2006, nr 29, s. 63–65. ISSN 0032-3500. KRZEMIŃSKI, A. Czwarta Autorytarna. *Polityka*. 2010, nr 52, s. 58–60. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. 12 lat i 12 dni. *Polityka*. 2006, nr 41, s. 66. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Opowieści z rodzinnego grodu. *Polityka*. 2007, nr 23, s. 38–43. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Polskie drogi. *Polityka*. 2006, nr 14, s. 58–59. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Węgry: Puszcza bez czikoszów. *Polityka*. 2007, nr 26, s. 104–107. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Znicz na wietrze. *Polityka*. 2008, nr 14, s. 70–72. ISSN 0032-3500. PODGÓRSKI, A. Kryminał z Uminą. *Polityka*. 2006, nr 30, s. 94–98. ISSN 0032-3500. Polityka. Bratanek pomógł. *Polityka*. 2009, nr 40, s. 11. ISSN 0032-3500. ŚMIGIELSKI, B. Gdzie są królewskie korony?. *Polityka*. 2004, nr 38, s. 68–70. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Futbol polityczny. *Polityka*. 2009, nr 17, s. 72–73. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Klapy Breżniewa. *Polityka*. 2006, nr 45, s. 36–42. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Smutek Węgry. *Polityka*. 2009, nr 47, s. 74–75. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Solidarny jak Węgier. *Polityka*. 2007, nr 50, s. 76–77. ISSN 0032-3500.

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné negativní vymezení	6 ⁹⁶	12,2	2.–3.
Omlouvání Maďarů	5 ⁹⁷	10,2	4.
Historická nostalgie	/	/	/
Kritika Maďarů	6 ⁹⁸	12,2	2.–3.

Pramen: autor

Tabulka 7: Kvalitativní analýza, historie u Rzeczpospolité

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	5 ⁹⁹	27,8	1.
Společné negativní vymezení	2 ¹⁰⁰	11,1	2.–3.
Omlouvání Maďarů	2 ¹⁰¹	11,1	2.–3.
Historická nostalgie	/	/	/
Kritika Maďarů	0	0,0	4.

Pramen: autor

Tabulka 8: Kvalitativní analýza, historie u Wprostu

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
-----------	------------	----------------	--------------

⁹⁶ BESALA, J. Szach królowi. *Polityka*. 2006, nr 28, s. 70–72. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Moskwo, zwróć. *Polityka*. 2005, nr 11, s. 50. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Opowieści z rodzinnego grodu. *Polityka*. 2007, nr 23, s. 38–43. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Bratnia pomoc. *Polityka*. 2005, nr 37, s. 71–73. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Obrazki z węgierskiej wystawy. *Polityka*. 2008, nr 44, s. 72–73. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Solidarny jak Węgiel. *Polityka*. 2007, nr 50, s. 76–77. ISSN 0032-3500.

⁹⁷ KOŻUCHOWSKI, A. Trauma z Trianon. *Polityka*. 2010, nr 26, s. 60–62. ISSN 0032-3500. KRZEMIŃSKI, A. Czwarta Autorytarna. *Polityka*. 2010, nr 52, s. 58–60. ISSN 0032-3500. KRZEMIŃSKI, A. Ile narodów, tyle wojen. *Polityka*. 2005, nr 12, s. 79–87. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Klęska wyzwolenia. *Polityka*. 2005, nr 18, s. 50–51. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Przez uchylone drzwi. *Polityka*. 2006, nr 6, s. 102–103. ISSN 0032-3500.

⁹⁸ KOŻUCHOWSKI, A. Trauma z Trianon. *Polityka*. 2010, nr 26, s. 60–62. ISSN 0032-3500. KRZEMIŃSKI, A. Czwarta Autorytarna. *Polityka*. 2010, nr 52, s. 58–60. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Porachunki u bratanków. *Polityka*. 2005, nr 4, s. 56–57. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Przez uchylone drzwi. *Polityka*. 2006, nr 6, s. 102–103. ISSN 0032-3500. OLSZAŃSKI, T. Spowiedź Kościoła. *Polityka*. 2006, nr 22, s. 52. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Byle zapomnieć. *Polityka*. 2008, nr 26, s. 74–75. ISSN 0032-3500.

⁹⁹ FILIPOWSKA, M. Nie zmarnujcie tej wolności. *Rzeczpospolita*. 2006, nr 3876, s. X1. ISSN 0208-9130. *Rzeczpospolita*. Viktor Orban dla „Rz”: Czas Polski i Węgier. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8791, s. A-001. ISSN 0208-9130. TISCHLER, J. Kamienne tablice obrazy. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8163, s. K-008. ISSN 0208-9130. ZAPERT, T. G. Trzy wieże w herbie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8110, s. K-006. ISSN 0208-9130. ZUCHOWICZ, K. Węgrzy muszą pamiętać o Katyniu. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8597, s. A-035. ISSN 0208-9130.

¹⁰⁰ FILIPOWSKA, M. Nie zmarnujcie tej wolności. *Rzeczpospolita*. 2006, nr 3876, s. X1. ISSN 0208-9130. ZYCHOWICZ, P; NIEWIADOWSKI, A. Świętowali rewolucję trabantów. *Rzeczpospolita*. 2009, nr 8356, s. A-011. ISSN 0208-9130.

¹⁰¹ SZYMANIAK, M. Orban na cienkiej linii. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8701, s. A-008. ISSN 0208-9130. ZUCHOWICZ, K; GMITTER, M. Komunizm trudniej ocenić. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8558, s. A-013. ISSN 0208-9130.

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	1 ¹⁰²	14,3	2.–3.
Společné negativní vymezení	1 ¹⁰³	14,3	2.–3.
Omlouvání Maďarů	0	0,0	4.
Historická nostalgie	/	/	/
Kritika Maďarů	3 ¹⁰⁴	42,9	1.

Pramen: autor

Tabulka 9: Kvalitativní analýza, historie u liberální skupiny

Kategorie	AČ	RČ (%)	sRČ (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	27	38,6	79,6	1./1.
Společné negativní vymezení	10	14,3	31,2	2./2.
Omlouvání Maďarů	5	7,1	10,2	4./4.
Historická nostalgie	/	/	/	/
Kritika Maďarů	9	12,8	26,5	3./3.

Pramen: autor

Tabulka 10: Kvalitativní analýza, historie u konzervativní skupiny

Kategorie	AČ	RČ (%)	sRČ (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	6	24,0	42,1	1./2.
Společné negativní vymezení	3	12,0	25,4	2.–3./3.
Omlouvání Maďarů	2	8,0	11,1	4./4.
Historická nostalgie	/	/	/	/
Kritika Maďarů	3	12,0	42,9	2.–3./1.

Pramen: autor

Tabulka 11: Kvalitativní analýza, historie u všech periodik

Kategorie	AČ	RČ (%)	sRČ (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	33	34,7	121,7	1./1.
Společné negativní vymezení	13	13,7	56,6	2./3.
Omlouvání Maďarů	7	7,4	21,3	4./4.
Historická nostalgie	/	/	/	/

¹⁰² KOZIŃSKI, A. Małe wielkie narody. *Wprost*. 2004, nr 49, s. 106–107. ISSN 0209-1747.

¹⁰³ KOWÁCS, O; ŚLUBOWSKI, G. Zadzroszczę Polsce. *Wprost*. 2008, nr 43, s. 124–125. ISSN 0209-1747.

¹⁰⁴ KOZIŃSKI, A. Małe wielkie narody. *Wprost*. 2004, nr 49, s. 106–107. ISSN 0209-1747. TŘEŠNÁK, J. Orbán, wszechmocny przywódca wszystkich Węgrów. *Wprost*. 2010, nr 20, s. 56–57. ISSN 0209-1747. TŘEŠNÁK, J. Prawie jak w 1848 r. *Wprost*. 2010, nr 13, s. 76–77. ISSN 0209-1747.

Kategorie	AČ	RČ (%)	sRČ (%)	Pořadí znaku
Kritika Maďarů	12	12,6	69,4	3./2.

Pramen: autor

Komentář a diskuze dat

Úvodem této sekce je třeba říci, že vzhledem k podstatě událostí, jež články pokrývají (například události roku 1956, ale i 1848) nastal problém v řazení do kategorií společného vymezení, protože v mnoha případech bylo možné po určité úvaze nalézt jak prvky pozitivní, tak negativní (když se hovoří o tom, jak se národy podporovaly v roce 1956, tak se na první pohled sice jedná o pozitivní vymezení, nicméně vzhledem k podstatě událostí by šlo namítnout, že se zde nachází i určité negativní vymezení), což by ale mohlo negativně ovlivnit analýzu, proto se autor v takových případech rozhodl řadit články do kategorií podle převažujícího vymezení a k zařazení do obou skupin se případně přiklonit jen v těch případech, kdy ani jeden typ vymezení nepřevažuje.

V případě *Gazety Wyborczej* vidíme, že výrazně převažuje kategorie společného pozitivního vymezení (nejvyšší RČ ze všech titulů), a to jak v intencích výše zmiňovaného hesla *Polak, Węgier, dwa bratanki...*¹⁰⁵, dne polsko-maďarského přátelství¹⁰⁶ nebo společné kuchyně, která se objevuje dokonce ve více člancích,¹⁰⁷ tak i v rámci společných národních hrdinů,¹⁰⁸ vzájemné inspirace obou národů¹⁰⁹ a jejich vzájemné pomoci.¹¹⁰ Za pozornost též stojí průřez mnoha historickými obdobími (viz seznam článků výše). Nedá se tedy říci, že by převažoval jeden konkrétní motiv, společné pozitivní vymezení je výrazné díky jeho širokému pojmání.

Druhou největší kategorií podle počtu znaků je společné negativní vymezení (opět nejvyšší RČ ze všech periodik). Zde už je situace relativně méně různorodá, vymezení se týká boje obou národů proti totalitním poměrům v jejich zemích za dob

¹⁰⁵ KERESZTI, J. Wrocław na niemieckiej fali. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 74, s. 1. ISSN 0860-908X.

¹⁰⁶ Gazeta Wyborcza. Solyom uczestniczył w Polsko - Węgierskim Forum w Przemyślu. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2007, nr 71, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020070324e33o00096&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

¹⁰⁷ KERESZTI, J. Wrocław na niemieckiej fali. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 74, s. 1. ISSN 0860-908X. GORCZYCA, A. Wino znów nas połączy, Prawie jak w Tokaju. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 193, s. 4. ISSN 0860-908X.

¹⁰⁸ Gazeta Wyborcza. Bem wadzi Siedlcom. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 201, s. 2. ISSN 0860-908X. MAJEWSKI, J. S. Polski patriota i bohater. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 202, s. 3. ISSN 0860-908X.

¹⁰⁹ KALICKI, W. Stalin bez butów. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 248, s. 14. ISSN 0860-908X.

¹¹⁰ Gazeta Wyborcza. W Skrócie. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 150, s. 2. ISSN 0860-908X.

komunismu.¹¹¹ S komunistickou érou souvisí i článek věnující se problémům národů se Sovětským svazem.¹¹² Vzhledem k předchozímu odstavci je tato menší rozmanitost zajímavým faktem. Zatímco pozitivní vymezení je vykreslováno v rámci vícero tematických okruhů i historických epoch, negativní vymezení je poměrně úzké.

Třetí kategorií jsou kritické pohledy na Maďary, kdy jsou částečně demytizovány některé události týkající se roku 1956 a následného vývoje,¹¹³ odkryta spolupráce režiséra I. Szabó s komunistickou tajnou policií¹¹⁴ nebo jsou některé revizionistické pohledy (na Trianon) vykresleny v kontextu kriminality a extremismu.¹¹⁵ *Gazeta* se tak v souladu s literárním přehledem nevyhýbá kritice, nepodléhá sentimentům. Na druhou stranu je však třeba dodat, že ani jeden článek z této kategorie není jednostrannou kritikou, která by postrádala určitou vyváženost, například u revizionistů je zmíněn i fakt, že Maďaři po Trianonu přišli o valnou většinu svého území.

Za dokreslení předchozí kategorie můžeme brát nulový počet článků v kategorii omlouvání Maďarů, podtrhuje to určitou kritičnost *Gazety*.

Deník *Gazeta Wyborcza* tak charakterizuje prvenství širě pojatého pozitivního společného vymezení, jež doplňuje užší společné negativní vymezení, nechybí ani kritický pohled na Maďary.

Nejpočetnější kategorií u *Polityky* je rovněž společné pozitivní vymezení a podobně jako u *Gazety* se zde autoři dotýkají různých témat, mezi něž patří například odkazy na heslo *Polak, Węgień...*, společné vazby královských rodin,¹¹⁶ společná pomoc a solidarita obou národů,¹¹⁷ jež je vyobrazena i na úrovni jednotlivých rodin,¹¹⁸ zdůraznění podobného politického vývoje v obou zemích¹¹⁹ (viz fenomén tzv. varšavského expresu výše), ale i vykreslení významu společných sportovních utkání¹²⁰

¹¹¹ KALICKI, W. Stalin bez butów. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 248, s. 14. ISSN 0860-908X.
MAJEWSKI, J. S. W podziemiu, internacie i kościele. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 204, s. 12. ISSN 0860-908X.
SOBOLEWSKI, T. Zabrudzona pamięć 1956. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 79, s. 16. ISSN 0860-908X.

¹¹² BIELECKI, T. Rosja oddaje Węgrom. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 19, s. 11. ISSN 0860-908X.

¹¹³ SOBOLEWSKI, T. Zabrudzona pamięć 1956. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 79, s. 16. ISSN 0860-908X.

¹¹⁴ *Gazeta Wyborcza*. Wielki reżyser Istvan Szabó: współpracowałem z bezpieką. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 24, s. 1. ISSN 0860-908X.

¹¹⁵ PAWLICKI, J. Kanada nie chce węgierskich rewizjonistów. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 39, s. 14. ISSN 0860-908X.

¹¹⁶ HENZLER, M. Bratanków trzech. *Polityka*. 2010, nr 33, s. 58–62. ISSN 0032-3500.

¹¹⁷ *Polityka*. Bratanek pomógł. *Polityka*. 2009, nr 40, s. 11. ISSN 0032-3500.

¹¹⁸ OLSZAŃSKI, T. Opowieści z rodzinnego grodu. *Polityka*. 2007, nr 23, s. 38–43. ISSN 0032-3500.

¹¹⁹ TISCHLER, J. Smutek Węgra. *Polityka*. 2009, nr 47, s. 74–75. ISSN 0032-3500.

¹²⁰ TISCHLER, J. Futbol polityczny. *Polityka*. 2009, nr 17, s. 72–73. ISSN 0032-3500.

nebo společných módních trendů.¹²¹ Stejně jako v předchozím případě tedy nemůžeme vypíchnout nějaké dominantní téma.

Situace ohledně dalších třech kategorií je velmi vyrovnaná. Společné negativní vymezení, jež se opět váže převážně na boj proti totalitě během komunistických režimů,¹²² případně problémy obou národů se Sovětským svazem,¹²³ jeden z článků nicméně odkazuje i na období před čtyřmi sty lety,¹²⁴ se nachází na sdíleném druhém a třetím místě, které sdílí s kritikou Maďarů. Ta se nezaměřuje jen na komunistickou éru, zmiňuje problematiku spolupráce s tajnou policií,¹²⁵ Trianon a pokusy (a jejich průběh) o jeho revizi,¹²⁶ ale i éru NYKP (*Nyilaskeresztes Párt*, Strana šípových křížů), přičemž se v dotyčném článku objevuje i kritika postkomunistických vlád.¹²⁷

Vzápětí je ovšem třeba upozornit na to, že v poslední kategorii, omlouvání Maďarů, jsou tři z pěti článků společné s kritickou kategorií. Kolaborace s totalitním režimem je tak prezentována i jako nutné zlo pro tvůrčí existenci v dané době¹²⁸ a u Trianonu je zdůrazněn i jeho traumatický dopad na maďarskou společnost.¹²⁹ Opět se tedy jedná o velmi vyváženou kritiku. Na druhou stranu bychom ji však neměli podceňovat, a to i s přihlédnutím k některým dalším článkům, které poukazují na stinné stránky polsko-maďarských vztahů, kdy Poláci zabíjeli Maďary¹³⁰ nebo věznili maďarského duchovního.¹³¹

Polityce dominuje stejně jako v předchozím případě společné pozitivní vymezení, jež je následováno společným negativním vymezením, obě kategorie jsou poněkud širší, ovšem to může být způsobeno vyšším počtem článků v korpusu. Kritický prvek je rovněž přítomen, nicméně je doplněn i omlouváním Maďarů.

Liberální skupina periodik vykázala několik společných rysů. Jsou to prvenství kategorie společného pozitivního vymezení, přítomnost kritiky Maďarů, která je však přinejmenším velmi vyvážená (*Gazety Wyborcza* je kritičtější titulem) a tematická

¹²¹ BESALA, J. Jak golono i strzyżono. *Polityka*. 2008, nr 32, s. 73–75. ISSN 0032-3500.

¹²² TISCHLER, J. Bratnia pomoc. *Polityka*. 2005, nr 37, s. 71–73. ISSN 0032-3500. TISCHLER, J. Solidarny jak Węgie. *Polityka*. 2007, nr 50, s. 76–77. ISSN 0032-3500.

¹²³ OLSZAŃSKI, T. Moskwo, zwróć. *Polityka*. 2005, nr 11, s. 50. ISSN 0032-3500.

¹²⁴ BESALA, J. Szach królowi. *Polityka*. 2006, nr 28, s. 70–72. ISSN 0032-3500.

¹²⁵ OLSZAŃSKI, T. Przez uchylone drzwi. *Polityka*. 2006, nr 6, s. 102–103. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Porachunki u bratanków. *Polityka*. 2005, nr 4, s. 56–57. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Spowiedź Kościoła. *Polityka*. 2006, nr 22, s. 52. ISSN 0032-3500.

¹²⁶ KOŻUCHOWSKI, A. Trauma z Trianon. *Polityka*. 2010, nr 26, s. 60–62. ISSN 0032-3500.

¹²⁷ KRZEMIŃSKI, A. Czwartka Autorytarna. *Polityka*. 2010, nr 52, s. 58–60. ISSN 0032-3500.

¹²⁸ OLSZAŃSKI, T. Przez uchylone drzwi. *Polityka*. 2006, nr 6, s. 102–103. ISSN 0032-3500.

¹²⁹ KOŻUCHOWSKI, A. Trauma z Trianon. *Polityka*. 2010, nr 26, s. 60–62. ISSN 0032-3500.

¹³⁰ BESALA, J. Pierwsza odsiecz wiedeńska. *Polityka*. 2009, nr 47, s. 70–73. ISSN 0032-3500.

¹³¹ CHORZEMSKI, S. Uwolnić kardynała! *Polityka*. 2006, nr 43, s. 80–83. ISSN 0032-3500.

podobnost v rámci pokrytých okruhů, ty jsou poněkud širší v *Polityce*, což je ovšem pochopitelné vzhledem k povaze periodik a většímu počtu článků v ní, jež vstoupily do analýzy. Z hlediska kategorií celé skupiny jednoznačně vede společné pozitivní vymezení následované negativním vymezením a kritikou, mezi nimiž není výraznější rozdíl, a omlouváním Maďarů, což přispívá k argumentu o veskrze pozitivních projevech polsko-maďarského přátelství, jež ovšem nebrání kritice.

Rzeczpospolita stejně jako předchozí periodika vykazuje v rámci svého vzorku nejvíce článků v rámci společného pozitivního vymezení. Navzdory jejich nevelkému počtu je záběr poměrně široký, je zmíněno samotné polsko-maďarské přátelství,¹³² upevňování vzájemných vztahů obou národů po loňských událostech u Smolenska,¹³³ rok 1956,¹³⁴ události z druhé světové války, mezi něž patří přechod polského vojska do Maďarska na počátku války, nebo transport Poláků „spřizněnými“ maďarskými vojáky v roce 1943.¹³⁵

Na sdíleném druhém a třetím místě se nachází společné negativní vymezení, kde se i přes velmi malý počet článků v kategorii můžeme dočíst o společném boji národů v letech 1848 a 1989¹³⁶ nebo událostech roku 1956,¹³⁷ a omlouvání Maďarů, u něhož se můžeme setkat s omlouváním nehlasování Fideszu pro zákon proti popírání holocaustu a zdůvodňování jeho kroků například soupeřením s Jobikkem,¹³⁸ k čemuž dochází i v dalším článku, který navíc zmiňuje události týkající se Trianonu a Slovenska.¹³⁹ Kritika Maďarů pak neobsahuje ani jeden článek.

V *Rzeczpospolité* tak dominuje společné pozitivní vymezení, jež obsahuje i období druhé světové války, jež by mohlo být pro českého (nebo československého) čtenáře lehce kontroverzní. Společné negativní vymezení se nijak zvlášť nevymyká tomu, co šlo vidět u předchozích periodik, za zmínku však stojí poslední dvě kategorie. Omlouvání Maďarů ve spojení s nulovým počtem článků v kritické kategorii by mohlo vypovídat o pozitivnějším (a možná idealističtější) náhledu na Maďary, dalším rysem

¹³² Rzeczpospolita. Viktor Orban dla „Rz”: Czas Polski i Węgier. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8791, s. A-001. ISSN 0208-9130.

¹³³ ZUCHOWICZ, K. Węgrzy muszą pamiętać o Katyniu. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8597, s. A-035. ISSN 0208-9130.

¹³⁴ TISCHLER, J. Kamienne tablice obrazu. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8163, s. K-008. ISSN 0208-9130.

¹³⁵ ZAPERT, T. G. Trzy wieże w herbie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8110, s. K-006. ISSN 0208-9130.

¹³⁶ ZYCHOWICZ, P; NIEWIADOWSKI, A. Świętowali rewolucję trabantów. *Rzeczpospolita*. 2009, nr 8356, s. A-011. ISSN 0208-9130.

¹³⁷ FILIPOWSKA, M. Nie zmarnujcie tej wolności. *Rzeczpospolita*. 2006, nr 3876, s. X1. ISSN 0208-9130.

¹³⁸ ZUCHOWICZ, K; GMITTER, M. Komunizm trudniej ocenić. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8558, s. A-013. ISSN 0208-9130.

je pak důraz na stranu Fidesz (případně Viktora Orbána), jenž tvoří apologetickou část, V. Orbán navíc figuruje v dalších člancích tvořící vzorek *Rzeczpospolité*.¹⁴⁰

Wprost je v oblasti historie na první pohled nejodlišnějším periodikem. Jakékoliv závěry z toho vyplývající je však třeba uvažovat v kontextu toho, že vzorek článků z něj byl zdaleka nejmenší, což může mít negativní vliv na reprezentativnost výsledků. První kategorií je kritika Maďarů, kdy se deník věnuje některým aspektům spolupráce Maďarska s nacistickým Německem a vybraným aspektům maďarského nacionalismu (Maďaři ovšem nejsou jediným kritizovaným národem),¹⁴¹ kritice vývoje v Maďarsku po roce 1989, jež je jedním z hlavních témat článků, (a to za častého zmiňování Viktora Orbána)¹⁴² nebo počínání (především) Fideszu a V. Orbána v porovnání s událostmi roku 1848.¹⁴³ Kritika tedy sice přítomna je, nicméně je buď tlumena, nebo se zcela netýká kategorie historie tak, jak ji v této práci pojmáme.

Na sdíleném třetím místě se pak nalézají společné negativní vymezení v podobě zmiňování boje obou národů proti komunistické totalitě (v rozhovoru s Viktorem Orbánem)¹⁴⁴ a společné pozitivní vymezení poukazující na to, že oba národy mají karty pro příslušníky svých národů, jež jsou občany jiných států (Karty Poláka a Maďara).¹⁴⁵ Omlouvání Maďarů se výrazněji neprojevovalo ani v jednom článku.

Týdeník *Wprost* tak můžeme se zdůrazněním malé velikosti vzorku článků charakterizovat jako kritický, poukazování na nedostatky je ovšem vždy utlumeno, a to buď kritikou více národů, nebo tím, že výtky zcela nesouvisejí s historickou kategorií. Přítomno je i společné vymezení a významným znakem nesouvisejícím přímo s kategoriemi kvalitativní analýzy je častý výskyt osoby Viktora Orbána.

Konzervativní skupinu periodik alespoň z hlediska stanovených kategorií a jejich pořadí příliš mnoho nespojuje, snad jen nejmenší zastoupení omlouvání Maďarů. Větší shodu lze nalézt v aspektech mimo kategorie kvalitativní analýzy. Poněkud překvapivý může být vysoký výskyt osoby Viktora Orbána a potažmo strany Fidesz v oblasti, do níž spadá jen velmi těsně, dále lze uvést důraz na problematiku související s nacionalistickými a citlivějšími tématy (karty zahraničních příslušníků

¹³⁹ SZYMANIAK, M. Orban na cienkiej linie. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8701, s. A-008. ISSN 0208-9130.

¹⁴⁰ Rzeczpospolita. Viktor Orban dla „Rz”: Czas Polski i Węgier. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8791, s. A-001. ISSN 0208-9130.

¹⁴¹ KOZIŃSKI, A. Małe wielkie narody. *Wprost*. 2004, nr 49, s. 106–107. ISSN 0209-1747.

¹⁴² TŘEŠNÁK, J. Orbán, wszechmocny przywódca wszystkich Węgrów. *Wprost*. 2010, nr 20, s. 56–57.

¹⁴³ TŘEŠNÁK, J. Prawie jak w 1848 r. *Wprost*. 2010, nr 13, s. 76–77. ISSN 0209-1747.

¹⁴⁴ KOWÁCS, O; ŚLUBOWSKI, G. Zazdroszczę Polsce. *Wprost*. 2008, nr 43, s. 124–125. ISSN 0209-1747.

¹⁴⁵ KOZIŃSKI, A. Małe wielkie narody. *Wprost*. 2004, nr 49, s. 106–107. ISSN 0209-1747.

národa, pravicový extremismus, problematika holocaustu...). Při charakterizaci skupiny jako celku záleží, zda budeme přikládat stejnou váhu článkům (což je asi vzhledem k velikosti vzorku článků z *Wprost* výstižnější), pak dominuje společné pozitivní vymezení, rovnocenně jsou na tom společné negativní vymezení a kritika a nejméně zastoupeno je omlouvání Maďarů, nebo periodikům, v takovém případě se díky situaci ve *Wprost* na první místo dostává kritika. Můžeme tak hovořit o důrazu na (především pozitivní) společné vymezení doplněném kritikou.

Porovnáme-li údaje u liberální a konzervativní skupiny, vidíme, že u liberální skupiny je výrazně větší RČ u společného pozitivního vymezení, které se tak v této skupině projevuje více, kromě poněkud problematického údaje u sRČ kritiky v konzervativní skupině nejsou odchylky u dalších kategorií příliš výrazné, nicméně hodnoty RČ jsou pokaždé větší u liberální skupiny, tudíž bychom mohli tvrdit, že projevy polsko-maďarského přátelství (jak je chápeme v této práci) jsou zde mírně větší. Dalším významným údajem je to, že poměr mezi pozitivním a negativním společným vymezením je větší u liberální skupiny.

Při hledání rysů společných celému souboru dat na úrovni titulů nelze v rámci kategorií zmínit nic, u ostatních záležitostí lze vyzorovat důraz na data 1848, 1956 (obzvláště) a 1989 a události s nimi související. Z hlediska většinových trendů přesvědčivě převažuje kategorie společného pozitivního vymezení. Na úrovni skupin je u kategorií na posledním místě vždy omlouvání Maďarů a u RČ (u sRČ téměř také) je na prvním místě společné pozitivní vymezení, obě skupiny tak kladou důraz na pozitivní vymezení toho, co mají národy společné, ale zároveň to nutně neznamená, že by Maďary nějak výrazněji omlouvaly.

Pokud bereme všechny tituly jako jeden soubor, je nejvýraznější pozitivní společné vymezení, poté následuje negativní společné vymezení spolu s kritikou, jež si nejsou příliš vzdáleny a mění si pořadí, a poslední je omlouvání. Vybraný polský tisk tedy obecně klade důraz na společné vymezení obou národů, což mu však nebrání uchýlovat se i ke kritice Maďarů.

4.3 Diskuze obou analýz

Gazeta Wyborcza se ukázala být periodikem, v němž se výrazně projevuje společné vymezení Poláků a Maďarů, jak ve frekvenční analýze, tak v kvalitativní analýze, kde bylo nejvýraznější. Kvalitativní analýza nicméně ukázala, že se liší šíře vymezení, pozitivní se zaměřuje na vícero témat a období, negativní na období komunismu

a Sovětský svaz. Důraz na společné vymezení však nebrání tomu, aby *Gazeta* obsahovala kritiku Maďarů, jež není doplněna jejich výraznějším omlouváním. Titul tedy lze charakterizovat zdůrazňováním společného, jež se však děje i kriticky.

Polityka byla shledána titulem široce se zaměřujícím na námi zkoumanou historickou problematiku, svědčí o tom jak počet článků, tak důraz na období z frekvenční analýzy. Poměrně široký je i tematický a časový záběr společného pozitivního vymezení, které je dominantní kategorií, i společného negativního vymezení. Kritika tvoří nezanedbatelnou část korpusu, je ale vyvážena i omlouváním Maďarů. Periodikum lze tudíž vystihnout jako širokozáběrové, jež kritizuje i omlouvá.

Liberální skupinu pak lze charakterizovat jako kladoucí důraz na společné (zvláště pozitivní) vymezení, nevyhýbající se kritice, jejíž míra a vyvážení se v obou titulech poněkud liší, a věnující se víceméně kontroverzním tématům (viz frekvenční analýza), ovšem nevyhýbajícím se i těm kontroverznějším, jež jsou však spíše podrobena kritice (viz kvalitativní analýza).

Rzeczpospolita z hlediska kategorií opět klade největší důraz na společné pozitivní vymezení, které je doplněno společným negativním vymezením a omlouváním Maďarů, výraznější kritika chybí. To však neznamená, že by se nutně jednalo o nejvíce promaďarský titul, nepotvrdila to ani jedna z analýz, můžeme ji tak považovat pouze za nejméně kritické periodikum. Rovněž se nepotvrdila domněnka o speciálním důrazu na časy komunismu.

Wprost byl z hlediska analýzy problematický menší velikostí svého korpusu, i když je na první pohled výrazně nejkritičtějším periodikem, tak je tento argument vyvážen povahou kritiky a počtem analyzovaných článků. Povahou článků se potvrdil důraz na národy z frekvenční analýzy, nicméně zde nelze bezprostředně určit návaznost na téma práce.

Konzervativní skupina nevykázala v rámci kategorií příliš společného, potvrdila se ovšem domněnka o věnování se kontroverznějším tématům a za zmínku stojí i důraz na osobu Viktora Orbána, což potvrzuje myšlenku z literárního přehledu o návaznosti na něj a rozšiřuje ji i na *Wprost*, který ovšem obsahuje i jeho kritiku.

Při porovnání skupin syntéza poznatků z obou analýz nepřináší mnoho nového, můžeme tak odkázat na předchozí kapitulu, zmiňme jen, že se nepotvrdila domněnka z literárního přehledu o tom, že by konzervativní periodika akcentovala polsko-maďarské přátelství více (alespoň v podobě, jak jej chápe tato práce), liberální skupina

dokonce vykazuje o něco větší RČ nekritických znaků a obsahuje i více článků, rozdíl je tak spíše ve způsobu pojmání přátelství.

Z hlediska charakteristiky všech periodik lze opět odkázat na předchozí kapitolu, možný důraz na jednotlivce, jenž byl už v diskuzi frekvenční analýzy označován za problematický, se nepodařilo přesvědčivě potvrdit ani vyvrátit, lze tak jen dodat, že polsko-maďarské přátelství v oblasti historie v rámci našeho vymezení se v práci projevilo.¹⁴⁶

¹⁴⁶ Pro tvrzení, že se polsko-maďarské přátelství projevuje „obecně“, by bylo potřeba porovnat projevy s obecným diskursem polského tisku při pohledu na jiné národy, to je ale výrazně nad rámec práce.

5. Finanční krize

V této kapitole bylo zahrnuto 49 článků z *Gazety Wyborcé*,¹⁴⁷ přičemž korpus činil 15 551 slov, 9 článků z *Polityky*,¹⁴⁸ korpus sestával ze 7 222 slov, 24 článků

¹⁴⁷ BAJ, L. Bank Światowy wierzy w Polskę. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 256, s. 26. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Bolesny koniec złudzeń węgierskich polityków. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 245, s. 34. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Euro przeniesie nas z ligi węgierskiej do słowackiej. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 252, s. 30. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Forint traci, Polak płaci. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 244, s. 30. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Forint, złoty, dwa bratanki. Niestety dla Polaków. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 239, s. 8. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Koło ratunkowe dla Węgrów. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 255, s. 28. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Mało chętnych na pożyczanie Węgom. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 247, s. 25. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Ostre cięcie po stopach procentowych w Budapeszcie. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 249, s. 22. ISSN 0860-908X. BAJ, L.; ZASUŃ, R.; SAMCIK, M. Kryzys tuż za drzwiami. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 244, s. 1. ISSN 0860-908X. GADOMSKI, W. Jak Unia bankom pomoże. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 246, s. 34. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Bank Credit Suisse skorygował prognozę kursu złotego. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 258, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081104e4b40000l&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Bank Węgier: Główna stopa w górę o 300 pkt. bazowych. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 249, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081023e4an0000f&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Banki na Węgrzech rozważają zawieszenie udzielania kredytów w walutach. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 242, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081015e4af0000l&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. UE: Będzie pomoc finansowa dla Węgiei. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 254, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081029e4at0001y&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. EBC wsparł Węgierski Bank Narodowy kwotą 5 mld euro. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 244, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081017e4ah0000r&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Fitch obniża perspektywę ratingu dla Węgiei do negatywnej. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 245, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081018e4ai00015&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Goldman Sachs obniża prognozy PKB dla Polski, Czech, Węgiei, Rosji. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 245, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081018e4ai0000r&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Góra: powinniśmy wykorzystać szybsze tempo rozwoju naszej gospodarki. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 258, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081104e4b40000p&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. KE gotowa do pomocy finansowej krajom poza strefą euro. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 255, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081030e4au0001h&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Komisja pomoże Węgom. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 254, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081029e4at0002z&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Kryzysowa pożyczka 6,5 mld euro dla Węgiei zatwierdzona. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 259, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081105e4b500016&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. MFW i UE udziela Węgom 25 mld dol. pomocy. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 255, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081030e4au00006&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Na Węgrzech cięcie prognoz PKB na 2008 r., maleją szanse na odbicie w gospodarce. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 248, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081022e4am0000v&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Premier Węgiei dziękuje za 20 mld euro. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 257, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081103e4b300004&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Prezes EBOR ma nadzieję, że pomoc dla Węgier uspokoi obawy w regionie. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 259, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081105e4b50001c&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. "The Economist": Ukraina, Węgry – kto będzie następną Islandią?. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 253, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081028e4as0000n&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. UE udzieli pomocy Węgrom w opanowaniu kryzysu finansowego. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 241, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081014e4ae0000m&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. UE: Zielone światło dla węgierskiej pożyczki. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 259, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081105e4b500023&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Węgierski premier zapowiada redukcję deficytu budżetowego. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 254, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081029e4at0001e&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Węgrom groziło bankructwo. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 258, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081104e4b40001q&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Węgry: "Népszabadság" krytycznie o gwarancjach bankowych. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 248, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081022e4am0000d&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Węgry poradzą sobie z efektami światowego kryzysu kredytowego. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 237, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081009e4a900015&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Węgry: Porozumienie z MFW stabilizuje forinta. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 253, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081028e4as0000q&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Węgry tną prognozy PKB na 2009 z 3 proc. do 1,2 proc. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 245, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081018e4ai00017&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Węgrzy żeglują w samym środku sztormu. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 246, s. 33. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Wzrost gospodarczy na Węgrzech najniższy od 14 lat. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 230, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081001e4a10002l&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Złoty najtańszy od 1,5 roku. Wyprzedaż na rynku obligacji. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 248, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081022e4am0001h&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. MACIEJEWICZ, P. Politycy, otwórzcie oczy. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 252, s. 30. ISSN 0860-908X. MACIEJEWICZ, P. Rząd: 1 stycznia 2012 mamy EURO. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 256, s. 26. ISSN 0860-908X. MACIEJEWICZ, P. Złoty szuka dna. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 249, s. 22. ISSN 0860-908X. MITRASZEWSKA, A; DEPTUŁA, T. Kryzys dotarł także na wschód Europy. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 253, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081028e4as0002a&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. PRUSEK, T. Węgierski syndrom. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 245, s. 1. ISSN 0860-908X. PSZCZÓLKOWSKA, D. Europa ratuje Węgry. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 255, s. 1. ISSN 0860-908X. PLUTA, J. Złoty wciąż pod presją słabego sentymentu do regionu. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 249, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081023e4an0000c&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. PSZCZÓLKOWSKA, D. Polska w czołówce. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 258, s. 27. ISSN 0860-908X. SAMCIK, M. Giełdy nie mają litości. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 249, s. 24. ISSN 0860-908X. SAMCIK, M. Kryzys tuż za drzwiami. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 244, s. 1. ISSN 0860-908X. SAMCIK, M; HAŁABUZ, N. Wyprzedaż akcji. Na bank. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 245, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081018e4ai00025&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

¹⁴⁸ GRZESZAK, A. Pożytki z kryzysu. *Polityka*. 2009, nr 17, s. 44–46. ISSN 0032-3500. KOWANDA, C. Polska na A. *Polityka*. 2009, nr 14, s. 38–40. ISSN 0032-3500. KOWANDA, C. Wszyscy jemy ten gulasz. *Polityka*. 2009, nr 12, s. 52–53. ISSN 0032-3500. ORŁOWSKI, W. M. Gorzka prawda o słonych

z *Rzeczpospolitę*,¹⁴⁹ korpus činil 6 384 slov, a 3 články z *Wprost*,¹⁵⁰ korpus sestával z 1 147 slov. *Gazeta* tak má na první pohled největší pokrytí, které by však po zohlednění frekvence vydávání mohla dohnat *Polityka*, je zde ale problém zahrnutí delšího časového období u týdeníků.

5.1 Frekvenční analýza

Přehled dat

Tabulka 12: Frekvence slov, oblast finanční krize u Gazety Wyborcze

Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)
proc	170	1,09	ale	45	0,29	teraz	35	0,23
euro	114	0,73	roku	45	0,29	banku	33	0,21

długach. *Polityka*. 2009, nr 8, s. 42–44. ISSN 0032-3500. SMOCZYŃSKI, W. Kłopoty jak w banku. *Polityka*. 2009, nr 9, s. 38–39. ISSN 0032-3500. SMOCZYŃSKI, W. Słowniczek kryzysowy. *Polityka*. 2009, nr 11, s. 42–47. ISSN 0032-3500. SOLSKA, J. Tarcie w trójkacie. *Polityka*. 2008, nr 45, s. 50–52. ISSN 0032-3500. STASIAK, P.; TARNOWSKI, P. Pieniądz drugiej próby. *Polityka*. 2008, nr 44, s. 16–18. ISSN 0032-3500. TARNOWSKI, P. Ile za euro?. *Polityka*. 2009, nr 10, s. 11–12. ISSN 0032-3500.

¹⁴⁹ ADAMCZYK, C. Czarne chmury nad GPW. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. B-011. ISSN 0208-9130. ADAMCZYK, C.; MANYS, K.; IWANIUK, W. Horror na giełdach. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8140, s. A-001. ISSN 0208-9130. ANUSZ, J. Słaba kondycja złotego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8148, s. B-014. ISSN 0208-9130. ANUSZ, J. Polski rynek w złym towarzystwie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. B-007. ISSN 0208-9130. CZURYŁO, P. Sama obecność w Unii to za mało, potrzebne jeszcze euro. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. B-002. ISSN 0208-9130. GLAPIAK, E.; IWANIUK, W. Panika rządzi złotym. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8151, s. B-001. ISSN 0208-9130. JANECKI, J. Węgierski przykład dla Polski. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-016. ISSN 0208-9130. KRZEŚNIAK, M.; KUK, M. Złoty słabnie w oczach. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. A-001. ISSN 0208-9130. KUK, M. Kryzys rozlewa się po Europie Środkowej. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8145, s. B-001. ISSN 0208-9130. KUK, M. Kryzys uderza w złotego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8140, s. B-001. ISSN 0208-9130. KUK, M. MFW pomoże Węgrom. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8154, s. B-002. ISSN 0208-9130. IWANIUK, W. Inwestorzy nie wrócili nad Wisłę. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8147, s. B-010. ISSN 0208-9130. IWANIUK, W. Polska giełda nadal gorzej od innych rynków. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8148, s. B-001. ISSN 0208-9130. IWANIUK, W. Warszawska giełda znów ostro spadła. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. A-001. ISSN 0208-9130. MAGIEROWSKI, M. Gaszenie kryzysu za pomocą euro. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8155, s. A-002. ISSN 0208-9130. NIEWIADOWSKI, A. Fiasko węgierskiego paktu narodowego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8147, s. B-002. ISSN 0208-9130. NIEWIADOWSKI, A. Węgierskie kłopoty z gospodarką. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8151, s. B-011. ISSN 0208-9130. RELUGA, M. Dobra komunikacja RPP z rynkami jest dziś szczególnie ważna. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8154, s. B-020. ISSN 0208-9130. RUDZKI, P. MFW na pomoc Węgrom. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8142, s. B-007. ISSN 0208-9130. *Rzeczpospolita*. Prognozy „Rzeczpospolitej”. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. D-001. ISSN 0208-9130. SŁOJEWSKA, A.; IWANIUK, W.; KUK, M. Plan światowej pomocy dla Węgier wzbudził euforię inwestorów w europie. Indeks giełdy w Budapeszcie wzrósł o 14 proc., WIG20 – o 7,7 proc. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8156, s. B-001. ISSN 0208-9130. WALEWSKA, D. Kłopoty Budapesztu kumulowały się przez lata. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-004. ISSN 0208-9130. WOŹNIAK, A. Polski eksport na Węgry jeszcze kwitnie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-004. ISSN 0208-9130. ZIELIŃSKI, M. Kryzys – lekarstwo na populizm. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. D-007. ISSN 0208-9130.

¹⁵⁰ KOWÁCS, O.; ŚLUBOWSKI, G. Zazdroszczę Polsce. *Wprost*. 2008, nr 43, s. 124–125. ISSN 0209-1747. MISTRZAK, M. Nieprawda, że w Polsce nie ma kryzysu. *Wprost*. 2009, nr 25, s. 49. ISSN 0209-1747. *Wprost*. Trójka bez sternika. *Wprost*. 2008, nr 44, s. 43. ISSN 0209-1747.

Węgier	73	0,47	rząd	45	0,29	by	33	0,21
mld	66	0,42	tym	44	0,28	pomocy	33	0,21
bank	61	0,39	kryzys	43	0,28	też	33	0,21
Węgry	61	0,39	pomoc	38	0,24	wzrost	33	0,21
PKB	58	0,37	jeszcze	35	0,23	forint	32	0,21
będzie	57	0,37	kryzysu	35	0,23	węgierski	32	0,21
za	57	0,37	polska	35	0,23	zł	32	0,21
inwestorzy	48	0,31	przez	35	0,23	banków	30	0,19

Pramen: autor

Tabulka 13: Frekvence slov, oblast finanční krize u Polityky

Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)
euro	47	0,65	tylko	19	0,26	roku	15	0,21
ale	44	0,61	tym	19	0,26	państw	14	0,19
proc	43	0,60	waluty	18	0,25	przez	14	0,19
polska	28	0,39	banki	17	0,24	Węgry	14	0,19
za	24	0,33	jednak	17	0,24	będzie	13	0,18
Europy	22	0,30	jeszcze	17	0,24	kryzysu	13	0,18
środkowej	21	0,29	także	17	0,24	PKB	13	0,18
gdy	19	0,26	tej	17	0,24	oraz	12	0,17
krajów	19	0,26	Polski	16	0,22	Polsce	12	0,17
regionu	19	0,26	lat	15	0,21	rząd	12	0,17

Pramen: autor

Tabulka 14: Frekvence slov, oblast finanční krize u Rzeczpospolité

Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)
proc	67	1,05	banku	20	0,31	inwestorów	15	0,23
euro	36	0,56	tym	20	0,31	kłopoty	15	0,23
Węgier	30	0,47	mld	18	0,28	krajów	15	0,23
przez	27	0,42	mówi	17	0,27	złoty	15	0,23
za	26	0,41	też	17	0,27	banki	14	0,22
rynku	25	0,39	złotego	17	0,27	będzie	14	0,22
Węgry	24	0,38	jednak	16	0,25	forint	14	0,22

Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)
ale	23	0,36	regionie	16	0,25	pomoc	14	0,22
bank	21	0,33	roku	16	0,25	węgierski	14	0,22
MFW	21	0,33	gospodarki	15	0,23	regionu	13	0,20

Pramen: autor

Tabulka 15: Frekvence slov, oblast finanční krize u Wprostu

Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)	Slovo	AČ	RČ (%)
kryzys	7	0,61	będzie	4	0,35	gospodarki	3	0,26
przes	6	0,52	było	4	0,35	kryzysu	3	0,26
ale	5	0,44	gdy	4	0,35	politycy	3	0,26
Europy	5	0,44	lepiej	4	0,35	radzi	3	0,26
który	5	0,44	mamy	4	0,35	reform	3	0,26
lat	5	0,44	sobie	4	0,35	środkowej	3	0,26
Polsce	5	0,44	tylko	4	0,35	transformacji	3	0,26
przykład	5	0,44	Węgry	4	0,35	Węgrzech	3	0,26
też	5	0,44	wiele	4	0,35	za	3	0,26
tym	5	0,44	były	3	0,26	zwłaszcza	3	0,26

Pramen: autor

Diskuze dat

Z hlediska znaků společných všem titulům můžeme uvést kromě slov *ale* a *za*, jež jsou zastoupeny zřejmě kvůli jejich obecně častému používání v polském jazyce, zmiňování Maďarska, které ovšem nebudeme dále interpretovat, protože je logické z toho důvodu, že jsme hledali texty Maďarsku se věnující. Zajímavější je ovšem to, co všem periodikům chybí,¹⁵¹ a to nějaká výrazněji negativnější slova ve smyslu chyb nebo nezodpovědnosti, která by šla spojit s počínáním Maďarů (maďarských vlád) v oblasti veřejných financí (tedy s u nás poměrně hojně zmiňovaným tématem), nemusí to nutně znamenat absenci kritiky, ale dost možná její tlumení nebo jiné pojmání situace oproti tomu, jež je známo českému čtenáři. Kvůli problematickému vzorku *Wprostu* sem ještě

¹⁵¹ Zde je ovšem problém, zda by se na chybějící věci měla obsahová analýza zaměřovat, jestli se z ní tím nestává analýza diskursivní, viz RICHARDSON, J. E. *Analysing Newspapers : An Approach from Critical Discourse Analysis*. 1st ed. Basingstoke : Routledge, 2007. 268 s. ISBN 978-1-4039-3565-6. s. 20.

zařadíme slovo *euro*, které se nachází u všech periodik kromě *Wprost*. I když by se mohlo zdát, že se jedná o nějaký speciální důraz na evropskou úroveň, tak je evropská měna častěji zmiňována dost možná jen kvůli tomu, že velikost pomoci a různé další částky se prostě v eurech udávají (viz analyzované články).

U liberální a konzervativní skupiny lze těžko hledat nějaké výraznější rozdíly, ty jsou spíše mezi skupinami deníků a týdeníků, což je ovšem spíše dáno povahou jejich informování a navíc je to nad rámec naší práce.

Gazeta Wyborcza má oproti jiným titulům výrazněji zastoupeny různé podoby slova pomoc, můžeme se tedy domnívat, že se projeví důraz na solidárnost, jež však nemusí být nutně kategorií s pozitivní konotací, může se projevovat i jako nutná pomoc nezodpovědnému státu, proto musíme s dalšími závěry počkat na kvalitativní analýzu.

Polityka je periodikem s největším zmiňováním jiných oblastí než pouze Maďarska a Polska, najdeme tu hned dvě slova označující státy obecně, potom odkaz na Evropu, region, a slovo *środkowej*, kde se lze domnívat, že půjde o odkaz na středoevropskou oblast. Jestli tento důraz vyzní pozitivně, nebo negativně, nelze nyní říci, opět jsou zde dost možné obě možnosti (například Maďaři jsou obětí něčeho v regionu a Maďaři ovlivňují svými problémy celý region). Navíc je tu hodně slov týkajících se Polska, což by mohlo vést ke zdůraznění společného vymezení.

Rzeczpospolita se vyznačuje tím, že oproti jiným titulům se v jejich nejčastějších slovech neobjevilo v žádné podobě slovo krize a jako jediná zmiňuje spíše obecnější slovo *kłopoty* odkazující na problémy. Kromě toho, že ostatním periodikům bychom tak mohli přiřknout zdůrazňování jakési obecné krize, s nímž by mohlo být spojeno i označování jí jako vnějšího původce problémů v Maďarsku, je tak *Rzeczpospolita* kandidátem na nejkritičtější titul.

Wprost je unikátní zahrnutím slov jako reformy a transformace, nelze zde však spolehlivě určit, jestli se jedná kroky v minulosti, nebo případná opatření v budoucnu.

5.2 Kvalitativní obsahová analýza

Přehled dat

Tabulka 16: Kvalitativní analýza, finanční krize u Gazety Wyborczé

Kategorie	AČ výskytu	RC výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	0	0,0	4.–5.

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné negativní vymezení	6 ¹⁵²	12,2	2.–3.
Omlouvání Maďarů	6 ¹⁵³	12,2	2.–3.
Historická nostalgie	0	0,0	4.–5.
Kritika Maďarů	11 ¹⁵⁴	22,4	1.

Pramen: autor

Tabulka 17: Kvalitativní analýza, finanční krize u Polityky

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	1 ¹⁵⁵	11,1	3.
Společné negativní vymezení	3 ¹⁵⁶	33,3	1.–2.

¹⁵² BAJ, L. Forint traci, Polak płaci. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 244, s. 30. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Forint, złoty, dwa bratanki. Niestety dla Polaków. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 239, s. 8. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Bank Credit Suisse skorygował prognozę kursu złotego. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 258, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081104e4b400001&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Mało chętnych na pożyczanie Węgrom. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 247, s. 25. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Węgrzy żeglują w samym środku sztormu. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 246, s. 33. ISSN 0860-908X. MACIEJEWICZ, P. Rząd: 1 stycznia 2012 mamy EURO. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 256, s. 26. ISSN 0860-908X.

¹⁵³ BAJ, L. Bolesny koniec złudzeń węgierskich polityków. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 245, s. 34. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Mało chętnych na pożyczanie Węgrom. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 247, s. 25. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Ostre cięcie po stopach procentowych w Budapeszcie. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 249, s. 22. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. UE: Będzie pomoc finansowa dla Węgień. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 254, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081029e4at0001y&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Węgrzy żeglują w samym środku sztormu. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 246, s. 33. ISSN 0860-908X. PSZCZÓŁKOWSKA, D. Polska w czołówce. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 258, s. 27. ISSN 0860-908X.

¹⁵⁴ BAJ, L. Bank Światowy wierzy w Polskę. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 256, s. 26. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Bolesny koniec złudzeń węgierskich polityków. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 245, s. 34. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Euro przeniesie nas z ligi węgierskiej do słowackiej. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 252, s. 30. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Forint traci, Polak płaci. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 244, s. 30. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Koło ratunkowe dla Węgrów. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 255, s. 28. ISSN 0860-908X. BAJ, L. Ostre cięcie po stopach procentowych w Budapeszcie. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 249, s. 22. ISSN 0860-908X. BAJ, L.; ZASUŃ, R.; SAMCIK, M. Kryzys tuż za drzwiami. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 244, s. 1. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Bank Węgień: Główna stopa w górę o 300 pkt. bazowych. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 249, [cit. 2011-05-10]. Dostupný z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081023e4an0000f&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. Góra: powinniśmy wykorzystać szybsze tempo rozwoju naszej gospodarki. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 258, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081104e4b40000p&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. *Gazeta Wyborcza*. "The Economist": Ukraina, Węgry – kto będzie następną Islandią?. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 253, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081028e4as0000n&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X. MACIEJEWICZ, P. Politycy, otwórzcie oczy. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 252, s. 30. ISSN 0860-908X.

¹⁵⁵ SOLSKA, J. Tarcie w trójkącie. *Polityka*. 2008, nr 45, s. 50–52. ISSN 0032-3500.

¹⁵⁶ KOWANDA, C. Polska na A. *Polityka*. 2009, nr 14, s. 38–40. ISSN 0032-3500. ORŁOWSKI, W. M. Gorka prawda o słonych długach. *Polityka*. 2009, nr 8, s. 42–44. ISSN 0032-3500. KOWANDA, C. Wszyscy jemy ten gulasz. *Polityka*. 2009, nr 12, s. 52–53. ISSN 0032-3500.

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Omlouvání Maďarů	0	0,0	4.–5.
Historická nostalgie	0	0,0	4.–5.
Kritika Maďarů	3 ¹⁵⁷	33,3	1.–2.

Pramen: autor

Tabulka 18: Kvalitativní analýza, finanční krize u Rzeczpospolité

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	1 ¹⁵⁸	4,2	4.
Společné negativní vymezení	2 ¹⁵⁹	8,3	3.
Omlouvání Maďarů	3 ¹⁶⁰	16,7	2.
Historická nostalgie	0	0,0	5.
Kritika Maďarů	8 ¹⁶¹	33,3	1.

Pramen: autor

Tabulka 19: Kvalitativní analýza, finanční krize u Wprostu

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	0	0,0	4.–5.
Společné negativní vymezení	0	0,0	4.–5.
Omlouvání Maďarů	2 ¹⁶²	66,6	1.
Historická nostalgie	1 ¹⁶³	33,3	2.–3.

¹⁵⁷ GRZESZAK, A. Pożytki z kryzysu. *Polityka*. 2009, nr 17, s. 44–46. ISSN 0032-3500. KOWANDA, C. Polska na A. *Polityka*. 2009, nr 14, s. 38–40. ISSN 0032-3500. KOWANDA, C. Wszyscy jemy ten gulasz. *Polityka*. 2009, nr 12, s. 52–53. ISSN 0032-3500.

¹⁵⁸ WOŹNIAK, A. Polski eksport na Węgry jeszcze kwitnie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-004. ISSN 0208-9130.

¹⁵⁹ JANECKI, J. Węgierski przykład dla Polski. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-016. ISSN 0208-9130. KUK, M. Kryzys uderza w złotego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8140, s. B-001. ISSN 0208-9130.

¹⁶⁰ KRZEŚNIAK, M; KUK, M. Złoty słabnie w oczach. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. A-001. ISSN 0208-9130. KUK, M. Kryzys rozlewa się po Europie Środkowej. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8145, s. B-001. ISSN 0208-9130. RUDZKI, P. MFW na pomoc Węgom. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8142, s. B-007. ISSN 0208-9130.

¹⁶¹ ANUSZ, J. Polski rynek w złym towarzystwie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. B-007. ISSN 0208-9130. GLAPIAK, E; IWANIUK, W. Panika rządzi złotym. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8151, s. B-001. ISSN 0208-9130. MAGIEROWSKI, M. Gaszenie kryzysu za pomocą euro. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8155, s. A-002. ISSN 0208-9130. NIEWIADOWSKI, A. Fiasko węgierskiego paktu narodowego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8147, s. B-002. ISSN 0208-9130. NIEWIADOWSKI, A. Węgierskie kłopoty z gospodarką. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8151, s. B-011. ISSN 0208-9130. RELUGA, M. Dobra komunikacja RPP z rynkami jest dziś szczególnie ważna. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8154, s. B-020. ISSN 0208-9130. WALEWSKA, D. Kłopoty Budapesztu kumulowały się przez lata. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-004. ISSN 0208-9130. ZIELIŃSKI, M. Kryzys – lekarstwo na populizm. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. D-007. ISSN 0208-9130.

¹⁶² KOWÁCS, O; ŚLUBOWSKI, G. Zazdroszczę Polsce. *Wprost*. 2008, nr 43, s. 124–125. ISSN 0209-1747. MISTRZAK, M. Nieprawda, że w Polsce nie ma kryzysu. *Wprost*. 2009, nr 25, s. 49. ISSN 0209-1747.

¹⁶³ Wprost. Trójka bez sternika. *Wprost*. 2008, nr 44, s. 43. ISSN 0209-1747.

Kategorie	AČ výskytu	RČ výskytu (%)	Pořadí znaku
Kritika Maďarů	1 ¹⁶⁴	33,3	2.–3.

Pramen: autor

Tabulka 20: Kvalitativní analýza, finanční krize u liberální skupiny

Kategorie	AČ	RČ (%)	sRČ (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	1	1,7	11,1	4./4.
Společné negativní vymezení	9	18,8	45,5	2./2.
Omlouvání Maďarů	6	10,3	22,2	3./3.
Historická nostalgie	0	0,0	0,0	5./5.
Kritika Maďarů	14	24,1	55,7	1./1.

Pramen: autor

Tabulka 21: Kvalitativní analýza, finanční krize u konzervativní skupiny

Kategorie	AČ	RČ (%)	sRČ (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	1	3,7	4,2	4.–5./5.
Společné negativní vymezení	2	7,4	8,3	3./4.
Omlouvání Maďarů	5	18,5	83,3	2./1.
Historická nostalgie	1	3,7	33,3	4.–5./3.
Kritika Maďarů	9	33,3	66,6	1./2.

Pramen: autor

Tabulka 22: Kvalitativní analýza, finanční krize u všech periodik

Kategorie	AČ	RČ (%)	sRČ (%)	Pořadí znaku
Společné pozitivní vymezení	2	2,4	15,3	4./5.
Společné negativní vymezení	11	12,9	53,8	2.–3./3.
Omlouvání Maďarů	11	12,9	105,5	2.–3./2.
Historická nostalgie	1	1,2	33,3	5./4.
Kritika Maďarů	23	27,1	122,3	1./1.

Pramen: autor

Komentář a diskuze dat

Úvodem této sekce je třeba říci, že při klasifikaci do kategorií se vyskytly dva druhy případů, u nichž bylo řazení sporné, první se týkala společného negativního vymezení, kdy se v textech vyskytovaly zmínky o tom, že Polsko a Maďarsko čelí nějaké hrozbě, ale v rámci středoevropského regionu, případně že někdo obě země v rámci regionu

¹⁶⁴ Wprost. Trójska bez sternika. *Wprost*. 2008, nr 44, s. 43. ISSN 0209-1747.

někam řadí, jelikož se zaměřujeme čistě na polsko-maďarské přátelství, tak se kódovač (autor práce) snažil vymezení v rámci regionu nezahrnovat. Klasifikace nicméně je subjektivní záležitostí, více kódovačů by zde určitě prospělo. Podobně tomu bylo u omlouvání Maďarů, často se vyskytuje tvrzení, že na Maďary dopadla krize, problémem je však rozlišit, kdy je to konstatování problematického stavu, a kdy jde o přisuzování špatné situace vnějším okolnostem.

Gazeta vykázala jako nejpočetněji zastoupenou kategorii kritiku Maďarů, tvoří ji například poukazování na problémy maďarského bankovního sektoru, přičemž jsou zdůrazněny i možné negativní dopady na Polsko (zdůrazňování negativních dopadů na Polsko je poměrně častým jevem v celém souboru, nicméně jeho souvislost s polsko-maďarským přátelstvím je nejasná), nerozvážené nakládání socialistů s veřejnými financemi před krizí¹⁶⁵ a počínání v oblasti fiskální politiky obecně¹⁶⁶ nebo kroky, jaké Maďarsko podnikalo při boji se situací, jež nastala na podzim roku 2008.¹⁶⁷ Kritika je tedy vzhledem k tématu poměrně široká, nezaměřuje se pouze na jeden problém.

Zmiňovaná kritika je však vyvážena i omlouváním Maďarů, jež se nachází na sdíleném druhém a třetím místě. Dočíst se můžeme o tom, že je Maďarsko více náchylné k problémům,¹⁶⁸ problémy nastaly, když se stalo lehkým cílem světových spekulantů,¹⁶⁹ nebo že na maďarské hospodářství dopadla obecná hospodářská krize.¹⁷⁰ *Gazeta* tak zdůrazňuje vedle chyb Maďarska i externí faktory a podává tak jakýsi „vyvážený obraz situace“.

Na zmiňovaném sdíleném druhém a třetím místě se pak ještě nachází společné negativní vymezení, v němž se hovoří o tom, že kurzy polské i maďarské měny při nějakých komplikacích klesají společně,¹⁷¹ problémy Maďarů jsou i problémy Poláků¹⁷²

¹⁶⁵ BAJ, L. Koło ratunkowe dla Węgrów. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 255, s. 28. ISSN 0860-908X.

¹⁶⁶ *Gazeta Wyborcza*. Góra: powinniśmy wykorzystać szybsze tempo rozwoju naszej gospodarki. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 258, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081104e4b40000p&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

¹⁶⁷ BAJ, L. Euro przeniesie nas z ligi węgierskiej do słowackiej. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 252, s. 30. ISSN 0860-908X.

¹⁶⁸ BAJ, L. Bolesny koniec złudzeń węgierskich polityków. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 245, s. 34. ISSN 0860-908X.

¹⁶⁹ BAJ, L. Mało chętnych na pożyczanie Węgrom. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 247, s. 25. ISSN 0860-908X.

¹⁷⁰ *Gazeta Wyborcza*. UE: Będzie pomoc finansowa dla Węgiei. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 254, [cit. 2011-05-09]. Dostupný z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081029e4at0001y&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

¹⁷¹ BAJ, L. Forint, złoty, dwa bratanki. Niestety dla Polaków. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 239, s. 8. ISSN 0860-908X. 14

nebo že maďarská krize je i krizí v Polsku.¹⁷² Některé maďarské (nebo regionální) problémy jsou tedy vykresleny jako společné polsko-maďarské obtíže.

Kategorie společného pozitivního vymezení a historické nostalgie nejsou zastoupeny vůbec, neprojevil se tudíž žádný sentiment, kdy by se v těžší době odkazovalo na pozitivnější stránky polsko-maďarského vztahu nebo jeho historickou dimenzi.

Gazeta Wyborcza se ukázala být titulem kritickým, jenž se ve svých výtkách zaměřuje na různá témata, nicméně tyto výtky doplňuje i zdůrazněním toho, že ne za všechno mohou Maďaři a nechybí mu též vykreslení některých problémů a hrozeb jako záležitostí polsko-maďarských.

Polityku v této kategorii reprezentoval poněkud menší korpus, což bychom měli zohlednit, ovšem pořád nebyl nejmenším. Nejpočetnější kategorie byly dvě, první z nich je kritika Maďarů, která zahrnuje poukazování na nezodpovědné chování vlád před krizí¹⁷⁴ nebo nezodpovědnou fiskální politiku.¹⁷⁵ Vzhledem k menšímu vzorku je to pořád poměrně široká kritika.

Na sdíleném prvním a druhém místě se rovněž nachází negativní společné vymezení, jež je vyobrazeno poněkud poeticky, kdy je sdílení problémů označeno za společně jedený guláš,¹⁷⁶ i přímějí, kdy je začátek problémů Maďarska označen za počátek problémů Polska,¹⁷⁷ objekt kritiky je tak zároveň označen i za společnou hrozbu pro oba národy.

Třetí kategorií s pouze jedním článkem je společné pozitivní vymezení, v němž se mluví o společných snahách Polska a Maďarska o zavedení protikrizových opatření v rámci EU.¹⁷⁸

Historická nostalgie ani omlouvání Maďarů neobsahují ani jeden článek, *Polityku* tak můžeme charakterizovat jako titul kladoucí důraz na společné vymezení obou národů a nevyhýbající se kritice.

¹⁷² *Gazeta Wyborcza*. Węgrzy żeglują w samym środku sztormu. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 246, s. 33. ISSN 0860-908X.

¹⁷³ BAJ, L. Mało chętnych na pożyczanie Węgrom. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 247, s. 25. ISSN 0860-908X.

¹⁷⁴ KOWANDA, C. Wszyscy jemy ten gulasz. *Polityka*. 2009, nr 12, s. 52–53. ISSN 0032-3500.

¹⁷⁵ GRZESZAK, A. Pożytki z kryzysu. *Polityka*. 2009, nr 17, s. 44–46. ISSN 0032-3500.

¹⁷⁶ KOWANDA, C. Wszyscy jemy ten gulasz. *Polityka*. 2009, nr 12, s. 52–53. ISSN 0032-3500.

¹⁷⁷ ORŁOWSKI, W. M. Gorzka prawda o słonych długach. *Polityka*. 2009, nr 8, s. 42–44. ISSN 0032-3500.

¹⁷⁸ SOLSKA, J. Tarcie w trójkącie. *Polityka*. 2008, nr 45, s. 50–52. ISSN 0032-3500.

Nejvýraznějším tématem u liberální skupiny je kritika Maďarů, jež se při zohlednění povahy tématu zabývala relativně širokým okruhem záležitostí. Následuje společné negativní vymezení, v rámci něhož jsou některé problémy vyobrazeny jako společné záležitosti obou národů. Na třetím místě se pak nachází omlouvání Maďarů, jež doplňuje kritiku a vytváří tak „vyvážený obraz“ maďarských problémů. Společné pozitivní vymezení se projevilo minimálně a k historické nostalgii nedošlo vůbec. Pořadí podle RČ i sRČ se ve všech případech shodovala, skupinu tak můžeme označit jako konzistentní.

Kategoriím u *Rzeczpospolite* jednoznačně dominuje kritika, kdy je forint označován jako špatný společník zlotého,¹⁷⁹ počínání maďarské levice jako něco, co vyústilo v „rozpočtovou katastrofu“,¹⁸⁰ případně je za bankrot kritizována přímo MSZP.¹⁸¹ Zajímavé je to, že kritika probíhá často buďto v intencích negativního dopadu na Polsko nebo špatného počínání levice. Mohli bychom se tudíž domnívat, že se projevuje „pravicově-národní“ vymezení deníku.

Na druhém místě se nachází omlouvání Maďarů, sestávající z pojmání obtíží jako zásahu světové krize, která na Maďarsko dopadla obzvláště silně,¹⁸² nebo jako výsledku paranoie, jež zavládla na světových trzích.¹⁸³ Opět se zde setkáváme s vyvážením kritiky poukazováním nejen na interní, ale i na externí faktory.

Třetí místo patří společnému negativnímu vymezení, u něhož se hovoří o „dramatickém oslabování“ měn Maďarska a Polska kvůli maďarské bance OTP¹⁸⁴ a výhodnosti řešení stejných problémů pro oba státy,¹⁸⁵ dochází tedy k vyobrazení problémů jako společných záležitostí.

Na čtvrtém místě se nalézá společné pozitivní vymezení s jedním článkem o tom, jak i navzdory momentálním hospodářským problémům dochází k růstu polsko-maďarských obchodních vztahů.¹⁸⁶ Historická nostalgie se nevyskytla vůbec.

¹⁷⁹ ANUSZ, J. Polski rynek w złym towarzystwie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. B-007. ISSN 0208-9130.

¹⁸⁰ NIEWIADOWSKI, A. Fiasko węgierskiego paktu narodowego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8147, s. B-002. ISSN 0208-9130.

¹⁸¹ MAGIEROWSKI, M. Gaszenie kryzysu za pomocą euro. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8155, s. A-002. ISSN 0208-9130.

¹⁸² RUDZKI, P. MFW na pomoc Węgrom. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8142, s. B-007. ISSN 0208-9130.

¹⁸³ KUK, M. Kryzys rozlewa się po Europie Środkowej. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8145, s. B-001. ISSN 0208-9130.

¹⁸⁴ KUK, M. Kryzys uderza w złotego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8140, s. B-001. ISSN 0208-9130.

¹⁸⁵ JANECKI, J. Węgierski przykład dla Polski. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-016. ISSN 0208-9130.

¹⁸⁶ WOŹNIAK, A. Polski eksport na Węgry jeszcze kwitnie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-004. ISSN 0208-9130.

Rzeczpospolitou můžeme charakterizovat jako kritický deník (nikoliv však nejkritičtější, viz dále), u něhož je kritika doplněna omlouváním Maďarů a společné vymezení není příliš výrazné.

U *Wprost* je třeba znovu upozornit na velmi malý vzorek článků, což může mít negativní dopady na analýzu. Nejpočetnější kategorií je omlouvání Maďarů, jež zahrnuje zmínky o obecné krizi, jež dopadla na Maďary, případně to, že se všichni stali obětí globalizace,¹⁸⁷ nebo vyvracení toho, že by na tom Maďaři byli v souvislosti s krizí nutně hůře než Poláci,¹⁸⁸ v absolutních číslech se nicméně jedná o dva články.

O druhé a třetí místo se dělí historická nostalgie kvůli článku zmiňujícímu, že se koncem osmdesátých let mluvilo o dobrých hospodářských výhledech Maďarska,¹⁸⁹ a kritika Maďarů ve formě poukazování na po delší dobu špatný stav maďarské ekonomiky.¹⁹⁰

Společné vymezení není zastoupeno ani v jedné ze svých podob, což je zajímavé zejména ve srovnání s ostatními analyzovanými tituly. *Wprost* tak můžeme v tomto případě charakterizovat jako apologetický titul, jemuž chybí zdůrazňování společného vymezení, nezanedbatelným nedostatkem je však malá velikost analyzovaného korpusu.

Analýza konzervativní skupiny jako celku je poněkud problematická kvůli výše uvedeným okolnostem týkajících se *Wprost*, na základě hodnot RČ a sRČ však můžeme říci, že v ní převažuje omlouvání a kritika Maďarů (což by se dalo interpretovat jako „vyvážená kritika“), obojí společné vymezení je méně výrazné a historická nostalgie se projevila nejméně. Rozdílné hodnoty RČ a sRČ poukazují na to, že tituly v konzervativní skupině nejsou příliš konzistentní.

Při porovnání liberální a konzervativní skupiny vidíme, že v obou hraje prim kritika. Pokud kvůli situaci ve *Wprost* budeme za důležitější považovat hodnoty RČ, zjistíme, že je mírně výraznější u konzervativních periodik. Tento fakt nicméně vyvažuje to, že je v konzervativní skupině poněkud výraznější omlouvání Maďarů, což může kritiku do určité míry oslabovat. U liberální skupiny je oproti omlouvání více výrazné společné negativní vymezení. Nejméně výraznými kategoriemi u obou skupin jsou společné pozitivní vymezení a historická nostalgie. Společné vymezení je v součtu o něco větší u liberální skupiny.

¹⁸⁷ KOWÁCS, O; ŚLUBOWSKI, G. Zazdroszczyć Polsce. *Wprost*. 2008, nr 43, s. 124–125. ISSN 0209-1747.

¹⁸⁸ MISTRZAK, M. Nieprawda, że w Polsce nie ma kryzysu. *Wprost*. 2009, nr 25, s. 49. ISSN 0209-1747.

¹⁸⁹ *Wprost*. Trójka bez sternika. *Wprost*. 2008, nr 44, s. 43. ISSN 0209-1747.

Z hlediska rysů společných všem titulům z hlediska kategorií lze snad uvést jen to, že ani jedno z periodik se zcela nevyhnulo kritice Maďarů a jejich počínání v oblasti hospodářství, u pořadí nelze nalézt nic. Polsko-maďarské přátelství tak nikde nezabránilo kritice a nemělo by být přeceňováno v rámci uvažování o nějakém zcela nekritickém pohledu Poláků na Maďary. Pokud budeme abstrahovat od *Wprost*, lze navíc mluvit o převaze negativního společného vymezení nad pozitivním.

Pokud budeme brát všechny články jako jeden celek, vyzorujeme převahu kritiky, jež je asi dvakrát početnější než omlouvání Maďarů a společné negativní vymezení, společné pozitivní vymezení a historická nostalgie se projevují minimálně. Celý soubor tudíž lze charakterizovat jako kritický, ale vyvažující tuto kritiku i protiargumenty a upozorňujícím na společnou povahu některých problémů.

5.3 Diskuze obou analýz

Gazeta Wyborcza se ukázala být titulem kritickým, nicméně kritika je u ní vyvážena nejen omlouváním Maďarů, ale i společným negativním vymezením a důrazem na solidaritnost z frekvenční analýzy. Můžeme tedy tvrdit, že ač toto periodikum výrazněji poukazuje na chyby Maďarů v souvislosti s finanční krizí, tak zdůrazňuje i to, že nejsou jediným důvodem problémů a že se jedná o společné problémy Poláků a Maďarů.

Polityku lze (z hlediska srovnání v rámci zkoumané oblasti) vystihnout jako periodikum, jež klade důraz na společné vymezení obou národů, což ovšem není důvodem, aby nebylo vůči Maďarům kritické. Nějaký výraznější důraz na region (například z hlediska omlouvání kvůli regionálním problémům) nebyl nalezen.

Liberální skupinu lze charakterizovat jako obsahově konzistentní, vyváženě kritickou a kladoucí důraz i na společné negativní vymezení, poukázání na společnou povahu problémů je tak důležitější než omlouvání Maďarů.

Rzeczpospolita se shodně s frekvenční analýzou ukázala být kritickým titulem, nikoliv však nejkritičtější ze všech. Kritika je vyvážena nejen omlouváním Maďarů, ale i tím, že je často směřována pouze na levicové vlády, zajímavé je též zdůrazňování negativních dopadů na Polsko.

Wprost můžeme označit za titul kladoucí výrazněji důraz na Maďary, společné vymezení chybí a Maďaři jsou kritizováni, omlouváni nebo se vzpomíná na jejich historii. Převaha omlouvání z hlediska kategorií je problematická, počet analyzovaných

¹⁹⁰ *Wprost*. Trójka bez sternika. *Wprost*. 2008, nr 44, s. 43. ISSN 0209-1747.

článků byl malý. Význam reforem a transformace se v kvalitativní analýze nikterak výrazněji neprojevil.

Kvůli výsledkům frekvenční analýzy je porovnání obou skupin výhradně záležitostí kvalitativní analýzy, proto zde můžeme odkázat na odpovídající kapitolu a jen zopakovat důraz na kritiku a rozdíl v rámci společného negativního vymezení a omlouvání Maďarů.

Celý soubor lze charakterizovat jako sice kritický, nicméně vyváženě. Výraznější upozadění kritiky počínání Maďarů, jež bychom možná mohli očekávat po frekvenční analýze, se sice nekonalo, nicméně i tak se projevilo i omlouvání Maďarů a některé hrozby byly navíc vykreslovány jako polsko-maďarské.

6. Finální diskuze

Co se týče první části výzkumné otázky, určení, zda se polsko-maďarské přátelství (tak, jak jej pojímala tato práce) projevuje v polsko-maďarském tisku, na základě obou typů analýzy jsme zjistili, že tomu tak je, nicméně pouze do určité míry.

Frekvenční analýza o míře projevů neprozradí tolik jako kvalitativní obsahová analýza, proto se zaměříme na ni. Ve všech případech kromě *Wprost* a finanční krize, kde byl počet článků výrazně omezen, se kategorie přímo související s přátelstvím (tedy všechny kromě „antikategorie“ kritiky) projevily v méně než padesáti procentech případů a většinou tomu bylo ještě výrazně méně. Míru projevů rovněž koriguje kritická kategorie, jež se alespoň jednou projevila u všech periodik.

První hypotéza se tedy potvrdila, polsko-maďarské přátelství (tak, jak jej chápala tato práce) se skutečně projevilo, nicméně jen do určité míry, nedominovalo zcela.

Druhou částí výzkumné otázky bylo zjistit, zda se polsko-maďarské přátelství více projevuje u konzervativní skupiny periodik. Z obecného hlediska ne, můžeme pouze tvrdit, že se více projevuje jen v některých případech.

Mezi takové případy patří kromě zřejmě nepodstatné historické nostalgie, která byla kategorií pouze v jedné z kvalitativních analýz, a rozdíl zde navíc byl pouze o článek, omlouvání Maďarů, jež bylo o něco výraznější u obou kategorií. Společné vymezení Poláků a Maďarů se pak dokonce výrazněji projevovalo v liberální skupině tisku, což ovšem neznamená, že by tento tisk byl Maďarům nějak výrazněji nakloněn. Z hlediska kritické kategorie nelze v rámci skupin hovořit o jednoznačných výsledcích, podobně je tomu u frekvenčních analýz.

Druhá hypotéza se tedy potvrdila jen zčásti, přičemž byly nalezeny i argumenty pro potvrzení zcela opačné hypotézy.

7. Závěr

V této práci, která se zabývala problematikou polsko-maďarského přátelství v současném polském tisku, došlo k provedení analýzy titulů *Gazeta Wyborcza* a *Polityka* (liberální skupina) a *Rzeczpospolita* a *Wprost* (konzervativní skupina) a jejich pokrytí oblasti maďarské a polsko-maďarské historie a vrcholu finanční krize na podzim roku 2008 pomocí frekvenční analýzy výskytu jednotlivých slov a kvalitativní obsahové analýzy v rámci pěti kategorií vytyčených na základě přehledu literatury. Cílem analýzy bylo zkoumat projevy polsko-maďarského přátelství, což s sebou neslo testování hypotéz (vzešlých z literárního přehledu), že se polsko-maďarské přátelství v polském tisku projevuje a že se projevuje více u konzervativní skupiny periodik.

První hypotéza se potvrdila, nicméně s tím, že projevy mají své meze a rozhodně polskému tisku zásadněji nedominují.

Druhá hypotéza se potvrdila jen velmi omezeně, polsko-maďarské bratrství se v konzervativní skupině přesvědčivě projevilo pouze v rámci o něco většího omlouvání Maďarů a například v rámci společného vymezení obou národů hrála prim liberální skupina.

Mezi hlavní nedostatky práce patří provedení kódování do kategorií v rámci kvalitativní analýzy pouze jedním kódovačem, autorem práce, což posiluje subjektivní stránku analýzy, a nižší počet tematických okruhů, jež znamená, že nemůžeme analýzu označit za reprezentativní prozkoumání všeho, co v současném polském tisku souvisí s Maďarskem.

Návrhy pro další zkoumání jsou analýzy dalších tematických okruhů k vytvoření lepšího obrazu polsko-maďarského přátelství v současném polském tisku nebo analýzy za pomoci více kódovačů. Za hlubší prozkoumání by rovněž stály i různé fenomény, jichž se tato práce dotkla spíše okrajově, jako například téma Viktora Orbána a konzervativního tisku.

Summary

This thesis dealt with the Polish-Hungarian friendship in the contemporary Polish press. The periodicals *Gazeta Wyborcza* and *Polityka* (the liberal group) and *Rzeczpospolita* and *Wprost* (the conservative group) and their coverage of the Hungarian and Polish-Hungarian history and the peak of the financial crisis in Hungary in 2008 were analysed using word frequency analysis and qualitative analysis which used five categories defined on the basis of the literary review. The goal of the analyses was to analyse the possible signs of the Polish-Hungarian friendship, which included the testing of the hypotheses that the signs of the Polish-Hungarian friendship can be found in the Polish press and that they are more significant in the conservative group of periodicals.

The first hypothesis was confirmed. It must be, however, noted that the presence of the signs is limited and they do not dominate in the Polish press.

The confirmation of the second hypothesis was very limited. The Polish-Hungarian friendship was more significant only in the case of apologising of the Hungarians, but, for example, the categories of common definition were more significant in the liberal periodicals.

Použitá literatura

ACHREMCZYK, S. Polak – Węgier dwa bratanki. *Wiadomości uniwersyteckie UWM*. 2007, Nr 8, s. 16–17.

ADAMCZYK, C. Czarne chmury nad GPW. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. B-011. ISSN 0208-9130.

ADAMCZYK, C; MANYS, K; IWANIUK, W. Horror na giełdach. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8140, s. A-001. ISSN 0208-9130.

ANUSZ, J. Słaba kondycja złotego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8148, s. B-014. ISSN 0208-9130.

ANUSZ, J. Polski rynek w złym towarzystwie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. B-007. ISSN 0208-9130.

ARMATYS, J; SUROSZ, M. Jak daleko tam, jak blisko. *Polityka*. 2005, nr 6, s. 56–57. ISSN 0032-3500.

AWR Wprost. *Informacje o AWR Wprost* [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostępne z WWW: <http://www.wprost.pl/o_firmie/>.

BAJ, L. Bank Światowy wierzy w Polskę. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 256, s. 26. ISSN 0860-908X.

BAJ, L. Bolesny koniec złudzeń węgierskich polityków. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 245, s. 34. ISSN 0860-908X.

BAJ, L. Euro przeniesie nas z ligi węgierskiej do słowackiej. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 252, s. 30. ISSN 0860-908X.

BAJ, L. Forint traci, Polak płaci. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 244, s. 30. ISSN 0860-908X.

BAJ, L. Forint, złoty, dwa bratanki. Niestety dla Polaków. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 239, s. 8. ISSN 0860-908X.

BAJ, L. Koło ratunkowe dla Węgrów. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 255, s. 28. ISSN 0860-908X.

BAJ, L. Mało chętnych na pożyczanie Węgrom. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 247, s. 25. ISSN 0860-908X.

BAJ, L. Ostre cięcie po stopach procentowych w Budapeszcie. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 249, s. 22. ISSN 0860-908X.

BAJ, L.; ZASUŃ, R.; SAMCIK, M. Kryzys tuż za drzwiami. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 244, s. 1. ISSN 0860-908X.

BANACH, M. Niemożliwa do wykorzystania przepustka do kariery. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8669, s. W-001. ISSN 0208-9130.

BESALA, J. Jak golono i strzyżono. *Polityka*. 2008, nr 32, s. 73–75. ISSN 0032-3500.

BESALA, J. Pierwsza odsiecz wiedeńska. *Polityka*. 2009, nr 47, s. 70–73. ISSN 0032-3500.

BESALA, J. Szach królowi. *Polityka*. 2006, nr 28, s. 70–72. ISSN 0032-3500.

BESALA, J. Zbyt dobry król. *Polityka*. 2008, nr 15, s. 74–76. ISSN 0032-3500.

BIELECKI, T. Rosja oddaje Węgrom. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 19, s. 11. ISSN 0860-908X.

BOHUN, T. Izrael, Wielka Brytania i Francja napadają na Egipt, a tymczasem... *Rzeczpospolita*. 2009, nr 8255, s. BW-003. ISSN 0208-9130.

BOHUN, T. Wydarzenia. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8590, s. BM-001. ISSN 0208-9130.

BUNDA, M. Wojna pomnikowa. *Polityka*. 2009, nr 30, s. 80–81. ISSN 0032-3500.

CARLSON, L. Use, Misuse, and Abuse of Content Analysis for Research on the Consumer Interest. *The Journal of Consumer Affairs*. 2008, vol. 42, no. 1, s. 100–105. ISSN 0022-0078.

CZAJKOWSKI, M. *Dziwne życia Polaków i Polek*. Lipsk : F. A. Brockhaus, 1865. 256 s.

CZURYŁO, P. Sama obecność w Unii to za mało, potrzebne jeszcze euro. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. B-002. ISSN 0208-9130.

DUDEK, A. Górna półka – Marcowa puszką Pandory. *Wprost*. 2006, nr 20, s. 126–127. ISSN 0209-1747.

DZIADUL, J. Zapomniany Sprawiedliwy. *Polityka*. 2010, nr 8, s. 66–68. ISSN 0032-3500.

ELO, S; KYNGÄS, H. The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*. 2008, vol. 62, iss. 1, s. 107–115. ISSN 1365-2648.

FELLEGI, T. L; ORBÁN, V. Új hegemonia - Ellenzéki mozgalmak Lengyelországban 1980-81. *Századvég*. 1987, sz. 3. ISSN 0237-5206.

FILAS, R; PŁANETA, P. Media in Poland and Public Course. In CZEPEK, A; HELLWIG, M; NOWAK, E. *Press Freedom and Pluralism in Europe : Concepts and Conceptions*. Bristol : Intellect, 2009. s. 141–163. ISBN 978-1841502434.

FILIPOWSKA, M. Nie zmarnujcie tej wolności. *Rzeczpospolita*. 2006, nr 8376, s. X1. ISSN 0208-9130.

GADOMSKI, W. Jak Unia bankom pomoże. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 246, s. 34. ISSN 0860-908X.

GARLICKI, A. Dziennik czasów nienawiści. *Polityka*. 2004, nr 27, s. 56. ISSN 0032-3500.

Gazeta Wyborcza. Bank Credit Suisse skorygował prognozę kursu złotego. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 258, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081104e4b400001&pp=1&fcpil=en&nape=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Bank Węgier: Główna stopa w górę o 300 pkt . bazowych. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 249, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081023e4an0000f&pp=1&fcpil=en&nape=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Banki na Węgrzech rozważają zawieszenie udzielania kredytów w walutach. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 242, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081015e4af00001&pp=1&fcpil=en&nape=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Bem wadzi Siedlcom. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 201, s. 2. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Czerwiec 1956 w europarlamencie. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 155, s. 2. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Dyskusja według felietonisty Radia Maryja. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 59, s. 3. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. EBC wsparł Węgierski Bank Narodowy kwotą 5 mld euro. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 244, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081017e4ah0000r&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Fitch obniża perspektywę ratingu dla Węgier do negatywnej. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 245, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081018e4ai00015&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Goldman Sachs obniża prognozy PKB dla Polski, Czech, Węgier, Rosji. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 245, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081018e4ai0000r&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Góra: powinniśmy wykorzystać szybsze tempo rozwoju naszej gospodarki. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 258, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081104e4b40000p&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. KE gotowa do pomocy finansowej krajom poza strefą euro. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 255, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081030e4au0001h&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Komisja pomoże Węgrom. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 254, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081029e4at0002z&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Kryzysowa pożyczka 6,5 mld euro dla Węgier zatwierdzona. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 259, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081105e4b500016&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. MFW i UE udziela Węgrom 25 mld dol. pomocy. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 255, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081030e4au00006&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Na Węgrzech cięcie prognoz PKB na 2008 r., maleją szanse na odbicie w gospodarce. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 248, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081022e4am0000v&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Poznański łańcuch wolności. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 18, s. 3. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Premier Węgier dziękuje za 20 mld euro. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 257, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081103e4b300004&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Prezes EBOR ma nadzieję , że pomoc dla Węgier uspokoi obawy w regionie. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 259, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081105e4b50001c&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Solyom uczestniczył w Polsko - Węgierskim Forum w Przemysłu. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2007, nr 71, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020070324e33o00096&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. "The Economist": Ukraina, Węgry – kto będzie następną Islandią?. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 253, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081028e4as0000n&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. UE: Będzie pomoc finansowa dla Węgiei. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 254, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081029e4at0001y&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. UE udzieli pomocy Węgom w opanowaniu kryzysu finansowego. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 241, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081014e4ae0000m&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. UE: Zielone światło dla węgierskiej pożyczki. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 259, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081105e4b500023&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. W Skrócie. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 150, s. 2. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Węgierski premier zapowiada redukcję deficytu budżetowego. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 254, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081029e4at0001e&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Węgom groziło bankructwo. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 258, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081104e4b40001q&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Węgry: "Népszabadság" krytycznie o gwarancjach bankowych. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 248, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081022e4am0000d&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Węgry poradzą sobie z efektami światowego kryzysu kredytowego. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 237, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081009e4a900015&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Węgry: Porozumienie z MFW stabilizuje forinta. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 253, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081028e4as0000q&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Węgry tną prognozy PKB na 2009 z 3 proc. do 1,2 proc. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 245, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081018e4ai00017&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Węgrzy otwierają teczki. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2005, nr 126, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020050602e1620002d&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Węgrzy żeglują w samym środku sztormu. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 246, s. 33. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Wzrost gospodarczy na Węgrzech najniższy od 14 lat. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 230, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081001e4a10002l&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Wielki reżyser Istvan Szabó: współpracowałem z bezpieczeństwem. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 24, s. 1. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Wspomnienia o niemieckiej pomocy dla Polaków w stanie wojennym. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2007, nr 10, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020070112e31c0007w&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

Gazeta Wyborcza. Złoty najtańszy od 1,5 roku. Wyprzedaż na rynku obligacji. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 248, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081022e4am0001h&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

GERBIC, P; STACEY, A. A purposive approach to content analysis: Designing analytical frameworks. *Internet and Higher Education*. 2005, vol. 8, iss. 1, s. 45–59. ISSN 1096-7516.

GLAPIAK, E; IWANIUK, W. Panika rządzi złotym. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8151, s. B-001. ISSN 0208-9130.

GORCZYCA, A. Wino znów nas połączy , Prawie jak w Tokaju. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 193, s. 4. ISSN 0860-908X.

GRAFF, A. The Land of Real Men and Real Women: Gender. *The Journal of the International Institute*. 2007, Fall 2007, s. 10–11. ISSN 1074-9055.

GRZESZAK, A. Pożytki z kryzysu. *Polityka*. 2009, nr 17, s. 44–46. ISSN 0032-3500.

HALECKI, O. *Borderlands of Western Civilization : A History of East Central Europe*. 2nd ed. Safety Harbor : Simon Publications, 1980. 548 s. ISBN 978-0-9665734-8-X.

HENZLER, M. Bratanków trzech. *Polityka*. 2010, nr 33, s. 58–62. ISSN 0032-3500.

HINDUJA, S; PATCHIN, J. W. Personal information of adolescents on the Internet: A quantitative content analysis of MySpace. *Journal of Adolescence*. 2008, vol. 31, iss. 2, s. 125–146. ISSN 0140-1971.

HOLLENDER, B. Rozgrzebana mozaika. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8682, s. P-001. ISSN 0208-9130.

HOLTZMAN, N. S, et al. Exploring media bias with semantic analysis tools: validation of the Contrast Analysis of Semantic Similarity (CASS). *Behavior Research Methods*. 2006, vol. 43, no. 1, s. 193–200. ISSN 1554-351X.

HOOVER, D. L. *Word Frequency and Keyword Extraction* [online]. 2006 [cit. 2011-03-24]. 8 s. Dostępne z WWW: <http://www.arts-humanities.net/system/files/es1_02hoover.pdf>.

HOROLETS, A. *The relations between parties and media in Poland*. Essex : University of Essex, 2003. 21 s.

CHORZEMSKI, S. Uwolnić kardynała! *Polityka*. 2006, nr 43, s. 80–83. ISSN 0032-3500.

Instytut Monitorowania Mediów. *Najbardziej opiniotwórcze polskie media w 2010 roku*. Warszawa : Instytut Monitorowania Mediów, 2010. 20 s.

IWANIUK, W. Inwestorzy nie wrócili nad Wisłę. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8147, s. B-010. ISSN 0208-9130.

IWANIUK, W. Polska giełda nadal gorzej od innych rynków. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8148, s. B-001. ISSN 0208-9130.

IWANIUK, W. Warszawska giełda znów ostro spadła. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8146, s. A-001. ISSN 0208-9130.

JANECKI, J. Węgierski przykład dla Polski. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-016. ISSN 0208-9130.

JANOWSKA, K. Kotlet z Arpada. *Polityka*. 2008, nr 23, s. 66. ISSN 0032-3500.

JOHANSSON, P, et al. How something can be said about telling more than we can know: On choice blindness and introspection. *Consciousness and Cognition*. 2006, vol. 15, iss. 4, s. 673–692. ISSN 1053-8100.

JOSIKA-HERCZEG, I. *Hungary After a Thousand Years*. Safety Harbor : Simon Publications, 2000. 332 s. ISBN 978-0-966574-5-5.

KALICKI, W. Stalin bez butów. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 248, s. 14. ISSN 0860-908X.

KĘDRACKI, J. Źródło świętej Kingi. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 158, s. 4. ISSN 0860-908X.

KERESZTI, J. Wrocław na niemieckiej fali. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 74, s. 1. ISSN 0860-908X.

KISZTELIŃSKA-WĘGRZYŃSKA, A. Wizyta Willy'ego Brandta w Polsce w dniach 68 grudnia 1970 roku w świetle ówczesnej prasy polskiej. *Rocznik Polsko-Niemiecki*. 2009, nr 17, s. 29–53. ISSN 1230-4360.

KLOCH, Z. Medialny opis tragedii: o relacjach prasowych na temat ataku na WTC. *Pamiętnik Literacki*. 2006, nr 1, s. 159–188. ISSN 0031-0514.

KOCHANOWSKI, J. Gimnastyka w bloku. *Polityka*. 2006, nr 29, s. 63–65. ISSN 0032-3500.

KOWÁCS, O; ŚLUBOWSKI, G. Zazdrość Polsce. *Wprost*. 2008, nr 43, s. 124–125. ISSN 0209-1747.

KOWANDA, C. Polska na A. *Polityka*. 2009, nr 14, s. 38–40. ISSN 0032-3500.

KOWANDA, C. Wszyscy jemy ten gulasz. *Polityka*. 2009, nr 12, s. 52–53. ISSN 0032-3500.

KOPPER, G. Transformacja systemu medialnego w Polsce . In KOPPER, G; RUTKIEWICZ, I; SCHLIEP, K. *Media i dziennikarstwo w Polsce 1989-1995*. Krakow : Ośrodek Badań Prasoznawczych Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1996. s. 234–244. ISBN 978-8390211807.

KORZENIEWSKI, B. Wyprawa kijowska w polskiej propagandzie prasowej. *Przegląd Humanistyczny*. 2006, nr 1, s. 83–98. ISSN 0033-2194.

KOZIŃSKI, A. Małe wielkie narody. *Wprost*. 2004, nr 49, s. 106–107. ISSN 0209-1747.

KOŻUCHOWSKI, A. Babka monarchia. *Polityka*. 2007, nr 24, s. 96–99. ISSN 0032-3500.

KOŻUCHOWSKI, A. Trauma z Trianon. *Polityka*. 2010, nr 26, s. 60–62. ISSN 0032-3500.

KRIPPENDORFF, K. Reliability in Content Analysis : Some Common Misconceptions and Recommendations. *Human Communication Research*. 2004, vol. 30, no. 3, s. 411–433. ISSN 0360-3989.

KRZEMIŃSKI, A. Czwarta Autorytarna. *Polityka*. 2010, nr 52, s. 58–60. ISSN 0032-3500.

KRZEMIŃSKI, A. Ile narodów, tyle wojen. *Polityka*. 2005, nr 12, s. 79–87. ISSN 0032-3500.

KRZEMIŃSKI, A. Zbyt dobry król. *Polityka*. 2009, nr 45, s. 74–76. ISSN 0032-3500.

KRZEŚNIAK, M; KUK, M. Złoty słabnie w oczach. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. A-001. ISSN 0208-9130.

KUK, M. Kryzys rozlewa się po Europie Środkowej. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8145, s. B-001. ISSN 0208-9130.

KUK, M. Kryzys uderza w złotego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8140, s. B-001. ISSN 0208-9130.

KUK, M. MFW pomoże Węgrom. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8154, s. B-002. ISSN 0208-9130.

LOMBARD, M; SNYDER-DUCH, J; BRACKEN, Ch. C. A Call for Standardization in Content Analysis Reliability. *Human Communication Research*. 2004, vol. 30, no. 3, s. 434–437. ISSN 0360-3989.

MACIEJEWICZ, P. Politycy, otwórzcie oczy. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 252, s. 30. ISSN 0860-908X.

MACIEJEWICZ, P. Rząd: 1 stycznia 2012 mamy EURO. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 256, s. 26. ISSN 0860-908X.

MACIEJEWICZ, P. Złoty szuka dna. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 249, s. 22. ISSN 0860-908X.

MAGIEROWSKI, M. Gaszenie kryzysu za pomocą euro. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8155, s. A-002. ISSN 0208-9130.

MAJEWSKI, J. S. Polski patriota i bohater. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 202, s. 3. ISSN 0860-908X.

MAJEWSKI, J. S. W podziemiu, internacie i kościele. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 204, s. 12. ISSN 0860-908X.

MAJCHEREK, J. A, et al. Po co polityka historyczna. *Gazeta Wyborcza*. 2005, nr 229, s. 14. ISSN 0860-908X.

MARTON, P. *A Central/Eastern European international society?* [online]. Torino : SGIR, 2007 [cit. 2011-03-20]. 38 s. Dostępne z WWW: <<http://turin.sgir.eu/uploads/Marton-file.pdf>>.

MARYNIAK, A. *From patriotism to plurality* [online]. Wien : Eurozine, 2009 [cit. 2011-03-27]. 7 s. Dostępne z WWW: <<http://www.eurozine.com/pdf/2009-03-20-maryniak-en.pdf>>

MATTHES, J; KOHRING, M. The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity. *Journal of Communication*. 2008, vol. 58, no. 2, s. 258–279. ISSN 0021-9916.

MISSLER, J. Kritická diskurzivní analýza (CDA) a velké množství mediálních textů. In BOČÁK, M; RUSNÁK, J. *Médiá a text II*. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2008. s. 29–50. ISBN 978-80-8068-888-2.

MILEWSKI, D. Mehmed IV rzuca rękawicę. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8092, s. BW-005. ISSN 0208-9130.

MITRASZEWSKA, A; DEPTUŁA, T. Kryzys dotarł także na wschód Europy. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 253, [cit. 2011-05-09]. Dostępny z WWW:

<http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081028e4as0002a&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>. ISSN 0860-908X.

MOCEK, S. Niezależność dziennikarstwa w Polsce: szanse i zagrożenia. In MOCEK, S. *Dziennikarstwo, media, społeczeństwo*. Warszawa : Instytut Studiów Politycznych PAN, 2005. s. 273–303. ISBN 978-83-88490-71-0.

NIEUWAŻNY, A. Słowa i Czyny. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8698, s. KW-001. ISSN 0208-9130.

NIEWIADOWSKI, A. Dramat premiera Imre Nagya poznawany po 50 latach. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8036, s. A-013. ISSN 0208-9130.

NIEWIADOWSKI, A. Fiasko węgierskiego paktu narodowego. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8147, s. B-002. ISSN 0208-9130.

NIEWIADOWSKI, A. Nacjonalista znieważa świętego Stefana. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8016, s. A-010. ISSN 0208-9130.

NIEWIADOWSKI, A. Węgierskie kłopoty z gospodarką. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8151, s. B-011. ISSN 0208-9130.

NIEZGODA, A. Ta Ela od Kutschery. *Polityka*. 2004, nr 35, s. 68–71. ISSN 0032-3500.

NOWICKI, W. Nuta smutku nad błotnym jeziorem. *Polityka*. 2009, nr 22, s. 108–113. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. 12 lat i 12 dni. *Polityka*. 2006, nr 41, s. 66. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. CK kłopot. *Polityka*. 2004, nr 42, s. 108–109. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Co to tokaj. *Polityka*. 2009, nr 51, s. 149–151. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Klęska wyzwolenia. *Polityka*. 2005, nr 18, s. 50–51. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Molnar nie dla dzieci. *Polityka*. 2007, nr 24, s. 92–93. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Moskwo, zwróć. *Polityka*. 2005, nr 11, s. 50. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Opowieści z rodzinnego grodu. *Polityka*. 2007, nr 23, s. 38–43. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Pierwsza cegła z muru. *Polityka*. 2009, nr 31, s. 62–63. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Polskie drogi. *Polityka*. 2006, nr 14, s. 58–59. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Porachunki u bratanków. *Polityka*. 2005, nr 4, s. 56–57. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Przez uchylone drzwi. *Polityka*. 2006, nr 6, s. 102–103. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Spowiedź Kościoła. *Polityka*. 2006, nr 22, s. 52. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Węgry: Puszcza bez czikoszów. *Polityka*. 2007, nr 26, s. 104–107. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T. Zbyt dobry król. *Polityka*. 2008, nr 14, s. 70–72. ISSN 0032-3500.

OLSZAŃSKI, T; LIPOVICZ, I. Nuta smutku nad błotnym jeziorem. *Polityka*. 2004, nr 34, s. 49–51. ISSN 0032-3500.

ORBÁN, V. *Orbán Viktor részvétnyilvánítása* [online]. 2010 [cit. 2011-03-22]. Dostępne z WWW: <http://orbanviktor.hu/cikk/orban_viktor_reszvetnyilvanitasa>.

ORŁOWSKI, W. M. Gorzka prawda o słonych długach. *Polityka*. 2009, nr 8, s. 42–44. ISSN 0032-3500.

PAKOWSKI, G. Węgry. *Europa Środkowo-Wschodnia*. 2008, nr XVIII, s. 399–414. ISSN 1231-7160.

PASSENT, D. Krok do tyłu, krok do przodu. *Polityka*. 2008, nr 33, s. 80–82. ISSN 0032-3500.

PAWLICKI, J. Kanada nie chce węgierskich rewizjonistów. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 39, s. 14. ISSN 0860-908X.

PAWLICKI, J. Węgierska opozycja szykuje się do ataku. *Gazeta Wyborcza*. 2007, nr 62, s. 10. ISSN 0860-908X.

Platforma Mediowa Point Group. *Stock ownership* [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostępne z WWW: <http://www.point-group.pl/stock_ownership.html>.

Platforma Mediowa Point Group. *Who we are* [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostępne z WWW: <http://www.point-group.pl/who_we_are.html>.

PLUTA, J. Złoty wciąż pod presją słabego sentymentu do regionu. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 249, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081023e4an0000c&pp=1&fcpil=en&napc=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

PODGÓRSKA, J; PODGÓRSKI, A. Kryminal z Uminą. *Polityka*. 2006, nr 30, s. 94–98. ISSN 0032-3500. Polityka. Bratanek pomógł. *Polityka*. 2009, nr 40, s. 11. ISSN 0032-3500.

POGONOWSKI, I. C. *Pierwsza demokracja*. New York : Hippocrene Books, 2010. 96 s. ISBN 978-0-781812003.

Policy Solutions. Rumours about the death of MSZP are greatly exaggerated. *Hungarian Politics In-Depth* [online]. 2010, Week 44, [cit. 2011-03-27]. s. 1–4. Dostępny z WWW: <http://www.policysolutions.hu/userfiles/elemzesek/Hungarian%20Politics%20In-Depth_Week44.pdf>.

Polityka. Bratanek pomógł. *Polityka*. 2009, nr 40, s. 11. ISSN 0032-3500.

Polityka. *Redakcja Polityki* [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostępne z WWW: <<http://www.polityka.pl/opolityce/1500087,1,redakcja-polityki.read>>.

Polityka. Wędrowki ludów. *Polityka*. 2005, nr 1, s. 82. ISSN 0032-3500.

Polska republika. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 marca 2007 r. w sprawie ustanowienia dnia 23 marca Dniem Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. In *Monitor Polski*. 2007, poz. 225, nr 19, s. 679.

PREKEROWA, T. Prasa getta warszawskiego jako źródło do badań stosunków polskożydowskich. *Kwartalnik Historii Żydów*. 2009, nr 3, s. 347–355. ISSN 1425-9966.

Press. *Wyniki sprzedaży dzienników ogólnopolskich w 2010 roku* [online]. 2011 [cit. 2011-03-22]. Dostępne z WWW: <<http://www.press.pl/newsy/pokaz.php?id=25173>>.

Presspublica. *Presspublica* [online]. 2011 [cit. 2011-03-23]. Dostępne z WWW: <<http://www.rp.pl/temat/87176.html>>.

PRUSEK, T. Węgierski syndrom. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 245, s. 1. ISSN 0860-908X.

PSZCZÓŁKOWSKA, D. Europa ratuje Węgry. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 255, s. 1. ISSN 0860-908X.

RELUGA, M. Dobra komunikacja RPP z rynkami jest dziś szczególnie ważna. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8154, s. B-020. ISSN 0208-9130.

RIFFE, D; LACY, S; FICO, F. G. *Analyzing Media Messages : Using Quantitative Content Analysis in Research*. Mahwah : Lawrence Erlbaum Associates, 2005. 247 s. ISBN 971-0-8058-5297-2.

RICHARDSON, J. E. *Analysing Newspapers : An Approach from Critical Discourse Analysis*. 1st ed. Basingstoke : Routledge, 2007. 268 s. ISBN 978-1-4039-3565-6.

ROBERTS, C. W. Other Than Counting Words: A Linguistic Approach to Content Analysis. *Social Forces*. 1989, vol. 68, no. 1, s. 147–177. ISSN 0037-7732.

RUDZKI, P. MFW na pomoc Węgrom. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8142, s. B-007. ISSN 0208-9130.

RUPPRECHT, P. *The Image of Hungary's International Position in American Foreign Policymaking, 1937–1947*. Ann Arbor : UMI, 1994. 469 s.

Rzeczpospolita. Prognozy „Rzeczpospolitej”. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. D-001. ISSN 0208-9130.

Rzeczpospolita. W skrócie. *Rzeczpospolita*. 2009, nr 8400, s. A-008. ISSN 0208-9130.

Rzeczpospolita. Viktor Orban dla „Rz”: Czas Polski i Węgier. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8791, s. A-001. ISSN 0208-9130.

SAMCIK, M. Giełdy nie mają litości. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 249, s. 24. ISSN 0860-908X.

SAMCIK, M. Kryzys tuż za drzwiami. *Gazeta Wyborcza*. 2008, nr 244, s. 1. ISSN 0860-908X.

SAMCIK, M; HAŁABUZ, N. Wyprzedaż akcji. Na bank. *Gazeta Wyborcza* [online]. 2008, nr 245, [cit. 2011-05-10]. Dostępny z WWW: <http://global.factiva.com/aa/?ref=GAZWYB0020081018e4ai00025&pp=1&fcpil=en&nape=S&sa_from=>>. ISSN 0860-908X.

SEKULA, A. *Polónia és más mesék*. Budapest : Ludwig Museum, 2010. 26 s.

SEMKA, P. Inwazja na Czechosłowację – jak odwrócić złą pamięć. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8096, s. A-015. ISSN 0208-9130.

SCHERER, H. Úvod do metody obsahové analýzy. In SCHULZ, W, et al. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Praha : Karolinum, 2005. s. 29–50. ISBN 978-80-246-0827-8.

SIWIEC, M. Szansa na pokazanie kawałka naszych dziejów. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8188, s. A-015. ISSN 0208-9130.

SŁOJEWSKA, A; IWANIUK, W; KUK, M. Plan światowej pomocy dla Węgier wzbudził euforię inwestorów w europie. Indeks giełdy w Budapeszcie wzrósł o 14 proc., WIG20 – o 7,7 proc. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8156, s. B-001. ISSN 0208-9130.

SMOCZYŃSKI, W. Kłopoty jak w banku. *Polityka*. 2009, nr 9, s. 38–39. ISSN 0032-3500.

SMOCZYŃSKI, W. Słowniczek kryzysowy. *Polityka*. 2009, nr 11, s. 42–47. ISSN 0032-3500.

SOBOLEWSKI, T. Zabrudzona pamięć 1956. *Gazeta Wyborcza*. 2006, nr 79, s. 16. ISSN 0860-908X.

SOLSKA, J. Tarcie w trójkącie. *Polityka*. 2008, nr 45, s. 50–52. ISSN 0032-3500.

STASIAK, P; TARNOWSKI, P. Pieniądz drugiej próby. *Polityka*. 2008, nr 44, s. 16–18. ISSN 0032-3500.

STEINBOCK, D. *TagCrowd* [online]. 2011 [cit. 2011-03-26]. Dostępne z WWW: <<http://www.tagcrowd.com/>>.

STEINBOCK, D. *What is TagCrowd?* [online]. 2008 [cit. 2011-03-26]. Dostępne z WWW: <<http://www.tagcrowd.com/blog/about/>>.

Support Media. *Prezentacja Angora*. Warszawa : Support Media, 2010. 16 s.

SZYMANIAK, M. Orban na cienkiej linii. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8701, s. A-008. ISSN 0208-9130.

SZYMONICZEK, J; MADAJCZYK, P. Wizyta Willy'ego Brandta w Polsce w dniach 68 grudnia 1970 roku w świetle ówczesnej prasy polskiej. *Rocznik Polsko-Niemiecki*. 2010, nr 18, s. 126–144. ISSN 1230-4360.

ŚMIGIELSKI, B. Gdzie są królewskie korony?. *Polityka*. 2004, nr 38, s. 68–70. ISSN 0032-3500.

TARNOWSKI, P. Ile za euro?. *Polityka*. 2009, nr 10, s. 11–12. ISSN 0032-3500.

TISCHLER, J. Bratnia pomoc. *Polityka*. 2005, nr 37, s. 71–73. ISSN 0032-3500.

TISCHLER, J. Byle zapomnieć. *Polityka*. 2008, nr 26, s. 74–75. ISSN 0032-3500.

TISCHLER, J. Futbol polityczny. *Polityka*. 2009, nr 17, s. 72–73. ISSN 0032-3500.

TISCHLER, J. Kamienne tablice obrazy. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8163, s. K-008. ISSN 0208-9130.

TISCHLER, J. Klapy Breżniewa. *Polityka*. 2006, nr 45, s. 36–42. ISSN 0032-3500.

TISCHLER, J. Obrazki z węgierskiej wystawy. *Polityka*. 2008, nr 44, s. 72–73. ISSN 0032-3500.

TISCHLER, J. Smutek Węgra. *Polityka*. 2009, nr 47, s. 74–75. ISSN 0032-3500.

TISCHLER, J. Solidarny jak Węgień. *Polityka*. 2007, nr 50, s. 76–77. ISSN 0032-3500.

TISCHLER, J. To partii ciąży. *Polityka*. 2007, nr 15, s. 82–83. ISSN 0032-3500.

TISMANEANU, V. The Blow Struck in Hungary, 1956. *Chicago Tribune*. 1986, Oct 25, s. 11. ISSN 1085-6706.

TŘEŠNÁK, J. Orbán, wszechmocny przywódca wszystkich Węgrów. *Wprost*. 2010, nr 20, s. 56–57. ISSN 0209-1747.

TŘEŠNÁK, J. Prawie jak w 1848 r. *Wprost*. 2010, nr 13, s. 76–77. ISSN 0209-1747.

TŘEŠNÁK, J. Węgrów rozmnażanie. *Wprost*. 2010, nr 22, s. 82–83. ISSN 0209-1747.

TŘEŠNÁK, J. Žal po Austro-Węgrzech. *Wprost*. 2008, nr 46, s. 116–118. ISSN 0209-1747

VARDY, S. B. *Baron Joseph Eötvös : A Literary Biography*. New York : Columbia University Press, 1987. 189 s. ISBN 978-0-88033-111-9.

VÖRÖS, K. T; PAWLICKI, J. Węrzy: Dziękujemy Adamowi Michnikowi. *Gazeta Wyborcza*. 2010, nr 301, s. 2. ISSN 0860-908X.

WALEWSKA, D. Kłopoty Budapesztu kumulowały się przez lata. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-004. ISSN 0208-9130.

WINIECKI, J. Eurośłowacja. *Polityka*. 2008, nr 48, s. 42–45. ISSN 0032-3500.

WOŹNIAK, A. Polski eksport na Węgry jeszcze kwitnie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. B-004. ISSN 0208-9130.

WROŃSKI, P. Rzeczpospolita wielu narodów. *Gazeta Wyborcza*. 2004, nr 196, s. 20. ISSN 0860-908X.

ZAPERT, T. G. Trzy wieże w herbie. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8110, s. K-006. ISSN 0208-9130.

ZAREMBA, M. Nie udało się tak po prostu. *Polityka*. 2007, nr 40, s. 80–82. ISSN 0032-3500.

ZASĘPA, T. Obraz Slovenska v pol'skej tlači v rokoch 1990–2007. *Otázky žurnalistiky*. 2008, č. 1–2, s. 39–45. ISSN 0322-7049.

ZIELIŃSKI, M. Kryzys – lekarstwo na populizm. *Rzeczpospolita*. 2008, nr 8150, s. D-007. ISSN 0208-9130

ZUCHOWICZ, K. Węgrzy liczą na Polskę. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8638, s. A-012. ISSN 0208-9130.

ZUCHOWICZ, K. Węgrzy muszą pamiętać o Katyniu. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8597, s. A-035. ISSN 0208-9130.

ZUCHOWICZ, K; GMITTER, M. Komunizm trudniej ocenić. *Rzeczpospolita*. 2010, nr 8558, s. A-013. ISSN 0208-9130.

ZYCHOWICZ, P; NIEWIADOWSKI, A. Świątowali rewolucję trabantów. *Rzeczpospolita*. 2009, nr 8356, s. A-011. ISSN 0208-9130.